

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

GŁOS *weekend*

Piątek
3 listopada 2023
nr 87 (LXXVIII)
cena: 20 Kč



WIADOMOŚCI
MENDREK I MITURA
NAGRODZENI
STR. 2-3



DLA DZIECI
ŚWIĘTO KSIĄŻEK
W TEATRZE
STR. 6



ZBLIŻENIA
TO SŁYNNE I PYSZNE
PRINCE POLO
STR. 8



Zaolzie na rolkach. To się ogląda!

WYDARZENIE: Miejsc, które przez ostatnie sto lat całkowicie zmieniły swój wygląd, jest na Zaolziu mnóstwo. Jednym z najbardziej wyrazistych przykładów jest Orłowa – tak zaczyna opowieść o tym mieście Maciej Cymorek, aktor z Czeskiego Cieszyna, w krótkim filmiku poświęconym Zaolziu, jaki został opublikowany w tym tygodniu w formie tzw. rolki. To kontynuacja projektu Centrum Polskiego Kongresu Polaków w RC, które prócz przybliżania regionu w mediach społecznościowych przygotowuje wznowienie książki Pawła Hulki-Laskowskiego „Śląsk za Olzą” także w formie audiobooka, czytanej przez Macieja Cymorka.

Łukasz Klimaniec

Krótkie i zwięzłe filmiki o Zaolziu swoją premierę miały w lutym tego roku na platformie TikTok. Materiały o Starej Karwinie nazwanej Zaolziańską Atlantydą, Żwirkowisku, krzywym kościele, tragedii żywocickiej czy incydencie w Mostach k. Jabłonkowa z sierpnia 1939 r., w krótkim czasie zyskały ogromną popularność. Filmik o Starej Karwinie do tej pory został wyświetlony już ponad trzysta tysięcy razy.

– Sam nie dowierzałem własnym oczom widząc te wyniki – przyznaje Chrystian Heczko z Centrum Polskiego, które rozpoczyna teraz publikację kolejnych materiałów wideo poświęconych Zaolziu. Filmiki z Maciejem Cymorkiem opowiadającym o ciekawych miejscach w regionie publikowane są na facebookowym profilu Kongresu Polaków w RC w formie tzw. rolek i na wspomnianym TikToku. W tym tygodniu pojawił się klip opowia-



• Najnowszy klip dotyczy prawa drogowego i różnic, z jakimi spotykają się piesi spacerujący Mostem Przyjaźni z Cieszyna do Czeskiego Cieszyna. Fot. ARC

dający o Orłowej. To jeden z kilku już nakręconych i przygotowanych materiałów wideo.

– Zamierzamy je systematycznie publikować w mediach społecznościowych – zapowiada Chrystian Heczko.

W filmach zaprezentowane zostaną nie tylko ważne dla polskiej społeczności miejsca, ale i cieka-

wostki związane z transgranicznym położeniem regionu. Najnowszy klip dotyczy prawa drogowego i różnic, z jakimi spotykają się piesi spacerujący Mostem Przyjaźni z Cieszyna do Czeskiego Cieszyna (o czym pisaliśmy już na naszych łamach). Maciej Cymorek uczula w nim kierowców z RC, by respektowali w Polsce prawa pieszych i

widząc zbliżającą się osobę przepuścili ją na pasach. Przestrzega zarazem pieszych idących z Polski do Czeskiego Cieszyna, by nie wchodzili bezrefleksyjnie na pasy, tylko uważnie rozejrzeli się, czy mogą bezpiecznie przejść. Bo kierowca nie zatrzyma się tylko i wyłącznie na ich widok, jak to ma miejsce po polskiej stronie miasta. ▲

Konsul generalna na grobach



• Na grobie Henryka Jasiczka. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Konsul generalna RP w Ostrawie Izabella Wołłejko-Chwastowicz odwiedziła we wtorek zaolziańskie cmentarze, by uczcić pamięć zasłużonych Polaków. W drodze po miejscach pamięci towarzyszyli jej przedstawiciele miejscowych Kół PZKO i innych organizacji oraz osoby prywatne.

Objazd po zaolziańskich nekropoliach rozpoczął się od cmentarza w Karwinie-Kopalniach, na którym spoczywa dr Wacław Olszak. Izabella Wołłejko-Chwastowicz zapaliła na jego grobie znicze oraz złożyła kwiaty wspólnie z prezesami karwińskich kół PZKO we Frysztacie i w Raju oraz zastępcą prezydenta Karwiny Andrzejem Bizoniem.

– Doktor Wacław Olszak był pierwszym burmistrzem miasta Karwiny, to znana i zasłużona postać. Co roku przychodzimy na ten grób, troszczymy się o niego i to nie tylko z okazji dnia Wszystkich Świętych, ale także w rocznicę jego urodzin i śmierci. Co pięć lat razem z towarzystwem medycznym przygotowujemy konferencję upamiętniającą tę postać – powiedział „Głowski” wiceprezydent Karwiny. Dodał, że stąd też najwyższe odznaczenie Miasta Karwiny nosi nazwę „Medal Wacława Olszaka”. Z Karwiny Andrzej Bizoń udał się na orłowski Obroki, by jako dyrektor Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie uczcić pamięć dyrektorów, nauczycieli i wychowanków tej placówki.

► Ciąg dalszy na str. 4

KUPON



Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko głosującego

Telefon

PRACUJ Z NAMI

GŁOS • LIVE



PRACUJ@GŁOS.LIVE // WWW.GŁOS.LIVE

REKLAMA

Przyjdź i skosztuj
naszego tradycyjnego

**MENU ŚWIĘTEGO
MARCIAŃA**
10. – 12. 11. 2023

Zarezerwuj swój stół
pod nr. tel.: +420 734 753 840
www.penzionovecka.cz



ZDANIEM... Tomasa Wolffa



wolff@glos.live

Pamiętacie państwo, jak jeszcze jakiś czas temu logując się do Facebooka – naprawdę nie potrafię dziś napisać, kiedy dokładnie to było – wyświetlał się komunikat w stylu: „To jest i zawsze będzie za darmo”. W sensie, samo logowanie i dostęp. Jakoś wtedy nie potrafiłem w to uwierzyć, ale komunikat powtarzał się za każdym razem, więc można powiedzieć, że oswoiłem go i uznałem, że rzeczywiście tak będzie. Pomyślałem o tym na początku tego tygodnia, kiedy media obiegała informacja o tym, że Meta, czyli właściciel Facebooka i Instagrama, wprowadzi od listopada 2023 roku opłatę za dostęp do konta. Tak, to nie są żarty. Unikniemy jej pod jednym warunkiem – jeżeli zgodzimy się na spersonalizowane reklamy. W przeciwnym wypadku będziemy płacić za dostęp jak za zboże, albo przekładając na język bardziej zrozumiały – więcej niż za oglądanie seriali i filmów w serwisach streamingowych. W przypadku dostępu na komputerze zapłacimy 9,9 euro miesięcznie, za możliwość scrollowania serwisów społecznościowych w komórce wyłożymy 12,99. Mało tego, od 1 marca przyszłego roku osobno zapłacimy za Facebooka otwieranego na komputerze, osobno za smartfona, a jeżeli używamy tableta, to i za niego będziemy musieli wyłożyć pieniądze.

Rzucanie obietnic bez pokrycia, jak w przypadku darmowego dostępu do Facebooka do końca świata, najwyraźniej jest nie tylko specjalnością polityków. W 1990 roku Tomek Lipiński i jego Tilt śpiewał „Nie wierzę politykom”. Od tego czasu zmieniło się tyle, że polityka zakradła się w takie zakątki, o których byśmy nawet nie przypuszczali. Dlatego – jak dla mnie – Mark Zuckerberg, właściciel Mety, to nie tyle biznesmen pełną gębą, ale przede wszystkim bardzo wpływowy polityk, który sprawuje rząd dusz. Bo przecież w tej samej chwili Mety z Unią Europejską. W tym roku komisarz ds. ochrony danych nałożył na nią 390 mln euro grzywny. Chodzi o naruszenie prywatności.

Oczywiście Meta jest prywatnym biznesem i nic nikomu do tego, czy trzeba za to płacić, czy nie. Chodzi mi tylko o składanie deklaracji bez poparcia. A kiedy czytamy, że podobny pomysł chcą przetestować właściciele TikToka, to tak się zastanawiam, czy aby nie jest to schytek mediów społecznościowych w postaci, jaką znamy do tej pory. ▲

CYTAT NA DZIS



Tomáš Prouza,

prezydent Związku Przedsiębiorców i Ruchu Turystycznego RC (SOCCR)

...

Rząd RC powinien wspierać przede wszystkim rodzinny przemysł, bo z zapłaconych podatków od czeskich firm zdobędzie więcej pieniędzy do budżetu państwa. Planowany wzrost cen energii z kolei osłabi pozycję czeskich firm w stosunku do zagranicznej konkurencji

W OBIEKTYWIE...



Pracownicy Szpitala Trzyniec od połowy września wykonują badania radiologiczne w przyczepie tira stojącego przed wejściem do przychodni chirurgicznej. Mobilny tomograf zastępuje przestarzałe urządzenie z 2014 roku, które kierownictwo szpitala postanowiło wycofać z użytku. W ciągu sześciu tygodni tego przewoźniczego, a zarazem pionierskiego na skalę całego kraju rozwiązania wykonano w przyczepie 700 zabiegów. Dotyczyły one głównie osób leżących w szpitalu, których stan zdrowia wymagał bezwzględnie przeprowadzenia badań tomografii komputerowej. Sytuacja potwora do końca listopada, kiedy to w miejsce starego zostanie zainstalowany nowoczesny stacjonarny tomograf. Dyrekcja szpitala zapewnia, że będzie on szybszy, bardziej efektywny i przyjazny dla pacjenta oraz pozwoli na sprawniejsze opracowanie wyników. (sch)

DZIŚ...

3

listopada 2023

Imieniny obchodzą:

Hubert, Sylwia

Wschód słońca: 6.33

Zachód słońca: 16.05

Do końca roku: 58 dni

(Nie)typowe święta:

Święto Myśliwych –

Hubertus

Przystawie:

„Kiedy swego czasu goły

las nastaje, święty Hubert

z lasu cały obiad daje”

JUTRO...

4

listopada 2023

Imieniny obchodzą:

Karol, Olgierd

Wschód słońca: 6.35

Zachód słońca: 16.03

Do końca roku: 57 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Taniego Wina

Przystawie:

„Gdy listopad mroźny,

to lipiec niegroźny”

POJUTRZE...

5

listopada 2023

Imieniny obchodzą:

Sławomir, Elżbieta

Wschód słońca: 6.37

Zachód słońca: 16.02

Do końca roku: 56 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Postaci z Bajek

Przystawie:

„Deszcz z początkiem

listopada, mrozy

w styczniu zapowiada”

POGODA

piątek

dzień: 10 do 12°C
noc: 9 do 7°C
wiatr: 9-12 m/s

sobota

dzień: 11 do 13°C
noc: 7 do 5°C
wiatr: 5-8 m/s

niedziela

dzień: 10 do 12°C
noc: 11 do 9°C
wiatr: 5-8 m/s

Mendrek i Mitura nagrodzeni

Władze Czeskiego Cieszyna uhonorowały osobistości i organizacje, które godnie reprezentują miasto.

Podczas uroczystości zorganizowanej w kawiarni „Avion” nagrodzeni zostali m.in. znani w regionie Czesław Mendrek i Krzysztof Mitura.

Łukasz Klimaniec

Nagrody Miasta Czeskiego Cieszyna wręczane są osobom i organizacjom ze świata kultury, działalności społecznej oraz sportu. W poniedziałek podczas uroczystości w kawiarni „Avion” wyróżnionym osobom gratulowali burmistrz Karel Kula oraz jego zastępcy Jan Pekař i Vít Slovák.

Wśród narodzonych przez miasto był architekt Czesław Mendrek, którego projekty architektoniczne znajdują odzwierciedlenie nie tylko na Śląsku



• Czesław Mendrek (z lewej) odbiera wyróżnienie od Karla Kula, burmistrza Czeskiego Cieszyna.



• Krzysztof Mitura. Zdjęcia: UM w Czeskim Cieszynie

Cieszyńskim. Projektował m.in. kawiarnię „Avion”, włącznie z jej wnętrzami, a także nabrzeże Olzy na odcinku od Strzelnicy po most kolejowy. Jest również autorem projektów sali gimnastycznej w Gimnazjum Józefa Božka, czeskiego przedszkola w Bystrzycy, renowacji Muzeum Těšinska, willi „Johana” w Trzyńcu czy pensjonatu na Kozłincu.

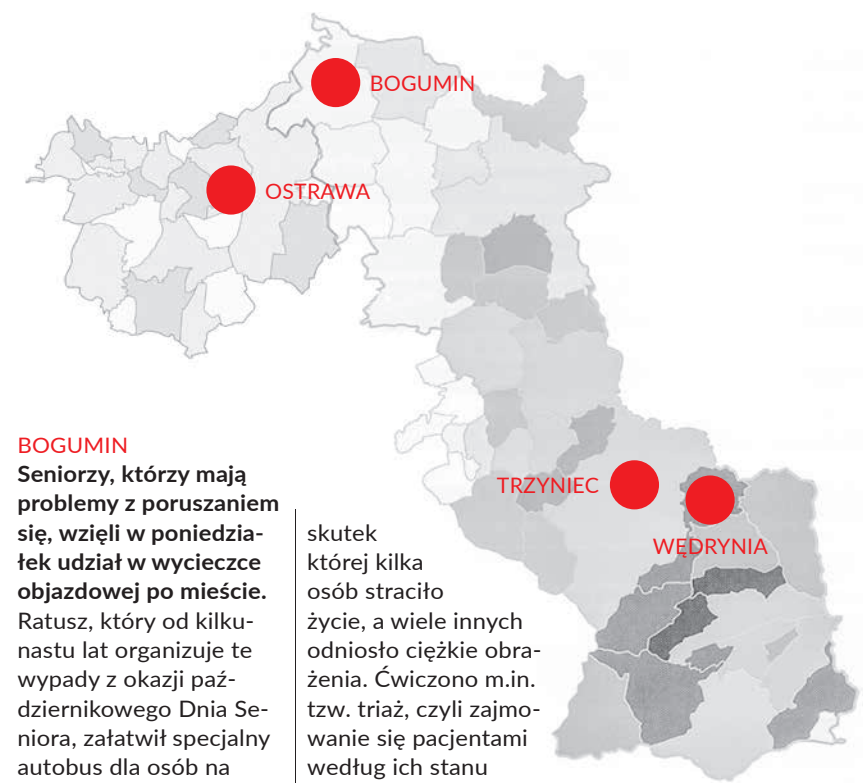
Nagrodę Miasta Czeskiego Cieszyna za rok 2023 odebrał także za całokształt działalności Krzysztof Mitura, który przez 20 lat był naczelnikiem

Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej. Został doceniony za swoją pracę na rzecz kształcenia pozaszkolnego i edukacji w ramach harcerstwa ze szczególnym uwzględnieniem działalności w ramach Harcerskiej Drużyny Wodnej „Opty” z Czeskiego Cieszyna.

W gronie nagrodzonych przez miasto znaleźli się także hokeista Gabriel Szturc, który zajął drugie miejsce z czeską kadrą w mistrzostwach świata do lat 20, Václav Hečko, reprezentant Czech w ho-

keju osób niepełnosprawnych (para hokej), drużyna unihokeya z Gimnazjum Józefa Božka, Zbýšek Ondřeka, dyrektor Muzeum Těšinska, Jaroslav Drahoš, właściciel firmy Finidr, Gustav Kotajny, właściciel gospodarstwa ekologicznego „Koniaków”, Milan Čierný, przewodniczący komisji prasowej i kronikarskiej. Pośmiertnie został nagrodzony Lubomír Matěj, który pełnił funkcję przewodniczącego Rady Regionalnej Macierzy Śląskiej. ▲

DZIEJE SIĘ W REGIONIE



BOGUMIN

Seniorzy, którzy mają problemy z poruszaniem się, wzięli w poniedziałek udział w wycieczce objazdowej po mieście. Ratusz, który od kilku lat organizuje te wypadki z okazji październikowego Dnia Seniora, załatwił specjalny autobus dla osób na wózkach inwalidzkich. Roli przewodnika podjął się burmistrz Petr Vícha. Uczestnicy odwiedzili Czerwoną Kolonię, obejrzeli budowę tamy przeciwpowodziowej w Pudfowie, zatrzymali się w Wierzbicy, Starym Boguminie, Skrzeczoniem i Zabłociu. (sch)

TRZYNIEC

Do końca roku kilka dróg przejdzie remont. Nową nawierzchnię otrzymają ulice Sosnová, Družstevní, Hřbitovní i Frýdecká. W środę ruszyły prace na pierwszej z nich. W czasie prowadzenia prac ruch na naprawianych odcinkach będzie odbywał się wahadłowo. W dniach 6-26 bm. kierowcy samochodów nie będą mogli natomiast w ogóle korzystać z remontowanych ulic Družstevní, Hřbitovní i części Frýdeckiej. W niektórych dniach zakaz wjazdu

będzie dotyczył również autobusów i pojazdów służb ratowniczych. (sch)

WĘDRYŃA

Gmina nie może znaleźć odpowiedniej choinki na tegoroczne święta Bożego Narodzenia. Dlatego zwróciła się z apelem do mieszkańców, którzy na swoich włościach posiadają takie drzewo i chcieliby je podarować. Choinka powinna mieć symetryczny kształt i rosnąć w łatwo dostępnym miejscu. Zdobić będzie centrum wioski od początku Adwentu do Trzech Króli. (sch)

2,78

milionów butelek wina Świętego Marcina pojawi się już niebawem na czeskim rynku. To najwięcej od 2005 roku, odkąd Fundusz Winiarski stał się właścicielem tej marki związanej z 11 listopada. Sprzedaż wina Świętego Marcina ruszy dopiero tego dnia. Wyjątkiem będą zamówienia w sklepach internetowych, które będą realizowane już dzień wcześniej ze względu na to, że 11 bm. przypada na sobotę. Oznaczonych marką Świętego Marcina można będzie nabyć w tym roku 326 mln butelek z 76 producentów. Prym będą wiodły wina białe, których będzie aż 149, nieco mniej będzie win różowych i czerwonych (101), najmniej zaś czerwonych (76). (sch)

Jak wybrać szkołę średnią?

Okąd się wybrać do ukończenia podstawówki? Uczniowie klas dziewiątych, którzy uważają, że nauka w Polskim Gimnazjum lub w Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie nie jest dla nich tym właściwym rozwiązaniem, mogą poszukać inspiracji za zaplanowanych na środę Targach Szkół Średnich w Ostrawie.

W tym dniu w Centrum Handlowym „Futurum” przedstawi swoją ofertę 47 szkół średnich i instytucji. Uczniowie klas dziewiątych mają w województwie morawo-śląskim naprawdę duże możliwości. Oprócz gimnazjów oferujemy w szkołach fachowych cały szereg kierunków, które mają perspektywę. Nasze doświadczenia z ostatnich lat mówią, że ich absolwenci mają szansę zyskać atrakcyjną pracę, zainteresowane są nimi firmy z branży IT, samochodowej, maszynowej i wielu innych. I nadal obowiązują, że absolwenci średnich szkół zawodowych mogą również kontynuować naukę na uczelniach wyższych – zaznacza wicehustman ds. szkolnictwa i sportu województwa morawo-śląskiego Stanisław Folwarczny.

Uczestnicy targów będą mogli dowiedzieć się na miejscu czegoś więcej nt. kampanii wojewódzkiej „Rzemiosło budzi respekt”, której celem jest wspieranie nauki rzemiosła oraz kierunków technicznych m.in. poprzez stypendia wojewódzkie. Targi szkół średnich organizowane są w najbliższych dniach również w okolicznych miastach. We wtorek odbędą się w hali sportowej Slavia w Hawierzowie, 22 bm. w Domu Kultury w Orłowej. (sch)

W SKRÓCIE...

Ceny skipassów nie podrożeją

W najbliższym sezonie narciarze w Republice Czeskiej mają zapłacić za skipassy mniej więcej tyle samo, co w roku 2022. Dwie trzecie ośrodków górskich utrzyma ceny z ubiegłego roku, a pozostałe podniosą ceny o maksymalnie 2 proc. – zapowiedzieli we wtorek przedstawiciele czeskich stacji narciarskich. Stowarzyszenia Ośrodków Górskich Republiki Czeskiej (AHS CR) zapowiedziały także uruchomienie nowych tras i kolejek linowych. Nowe koleje linowe zostaną otwarte w Białej w Beskidach i w Orlickim Zahoríe w Górach Orlickich. Według AHS CR, ośrodki górskie zainwestowały w tym roku ponad 250 mln euro w modernizację infrastruktury i oszczędność energii. Stacje narciarskie będą oferować karty o zmiennych cenach. Najtańsze ma być zakup online. Ankieta, którą przeprowadziły Stowarzyszenia wśród ponad 1 tys. respondentów w październiku br., wykazała, że około 77 proc. narciarzy planuje odwiedzić w zbliżającym się sezonie czeskie góry. Klienci są bardziej, niż w poprzednich latach skłonni planować dłuższe pobyty, zwłaszcza tygodniowe lub podczas długich weekendów. (PAP)

...

Trzy upadki z wysokości

Praca na wysokościach wymaga szczególnej ostrożności. Potwierdzają to trzy wypadki, do których doszło na początku tygodnia w Pietwałdzie, Szonowie i Jabłonkowie. Wszystkie wymagały interwencji śmigłowca Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego. Pierwsze nieszczęśliwe zdarzenie miało miejsce w poniedziałkowe popołudnie w Pietwałdzie, gdzie mężczyzna spadł z drabiny z 6-metrowej wysokości. Doznał przy tym obrażeń klatki piersiowej i pleców oraz na chwilę stracił przytomność. Z kolei we wtorek krótko po południu 31-latek ześliznął się z dachu w Szonowie. Na skutek upadku z 8-metrowej wysokości odniósł obrażenia brzucha. Obaj poszkodowani zostali przewiezieni do Centrum Traumatologicznego Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie. Tam w krytycznym stanie trafił również 42-letni mężczyzna, którego w nocy z wtorku na środę znaleziono ciężko rannego po upadku z kabiny ciężarówki. Po przyjeździe ratowników był nieprzytomny i wkrótce po tym doszło u niego również do zatrzymania krążenia. Pierwsze badania wykazały poważne obrażenia głowy i mózgu. Po kwadransie zabiegów resuscytacyjnych ratownikom udało się przywrócić pacjentowi pracę serca. Jednak nie na długo, w wyniku czego poszkodowany trafił do ostrawskiego szpitala w krytycznym stanie. (sch)

Poloniści na medal



• Prof. Daniel Kadłubiec odbiera medal Sapientia et Veritas. Fot. ARC UO

Prof. Daniel Kadłubiec oraz Jiří Muryc zostali uhonorowani wysokimi odznaczeniami państwa polskiego. Uniwersytet Ostrawski poinformował w poniedziałek o tym wydarzeniu, które miało miejsce 17 października w praskim Karolinum podczas obchodów 100-lecia założenia polskiego Katedry Polonistyki i Polklorystyki, która została później przekształcona w Katedrę Sławiści. Jako emerytowany profesor oraz członek rady studiów doktoranckich języka polskiego nadał z nią współpracuje.

W tym samym dniu kierownik Katedry Sławiści na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Ostrawskiego Jiří Muryc odebrał medal Komisji Edukacji Narodowej, który nadany jest przez polskiego ministra edukacji narodowej za szczególne osiągnięcia w działalności naukowej, pedagogicznej i organiza-

cyjnej. Profesor z Mistrzovic był bowiem jednym z założycieli oraz długoletnim kierownikiem ostrawskiej Katedry Polonistyki i Polklorystyki, która została później przekształcona w Katedrę Sławiści. Jako emerytowany profesor oraz członek rady studiów doktoranckich języka polskiego nadał z nią współpracuje. W tym samym dniu kierownik Katedry Sławiści na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Ostrawskiego Jiří Muryc odebrał medal Komisji Edukacji Narodowej, który nadany jest przez polskiego ministra edukacji narodowej za szczególne osiągnięcia w działalności naukowej, pedagogicznej i organiza-

REKLAMA



AUTOSERVIS – PNEUSERVIS

ZAŚ CI W TYM COSI KLEPIE? WOŁEJ DO PAMICARU:

+420 608 120 706

WWW.PAMICAR.CZ

GL-495



KARCZMA U GAZDY

Zapraszamy do naszej restauracji!

- ✓ bogate menu, pyszne potrawy według autorskich receptur
- ✓ dania kuchni lokalnej i międzynarodowej
- ✓ klimatyczna, elegancka sala
- ✓ atrakcyjne ceny

Zamów u nas koryto!

- ✓ do wyboru trzy zestawy
- ✓ już od 4-8 osób
- ✓ dostawa do domu
- ✓ zadzwoni co najmniej 3 dni wcześniej

Karczma u Gazdy, Stawowa 20, Cieszyń,
tel. 0048 510 535 676, www.karczmaugazdy.pl

GL-167

Dostojnie, godnie i po góralsku

1 listopada w Mostach koło Jabłonkowa została zaprezentowana i poświęcona brama cmentarna wybudowana w góralskim stylu według projektu architekta Jana Karpieła-Bułecki z Zakopanego. To pomysł Andrzeja Niedoby, który zaczął go realizować, gdy był wójtem. Wraz z efektowną bramą, która jest kolejnym elementem małej architektury góralskiej w Mostach, cmentarz zyskał nowe kolumbarium, które pomieści ok. 170 urn.

Łukasz Klimaniec

Obchodzona w Kościele katolickim uroczystość Wszystkich Świętych w Mostach koło Jabłonkowa miała szczególny charakter. W środowe późne popołudnie przy wejściu na teren cmentarza komunalnego odbyła się uroczystość poświęcenia nowej bramy cmentarnej oraz nowego kolumbarium. W obecności przedstawicieli władz gminy i ponad 50 mieszkańców poświęcił ją ks. Stępn Kłoczek, proboszcz mosteckiej parafii (ceremonia odbywała się w języku polskim).

Brama wybudowana w góralskim stylu według projektu architekta Jana Karpieła-Bułecki z Zakopanego wraz z okazałym kamiennym murem powstała z inicjatywy Andrzeja Niedoby, który w czasie swojej kadencji wójta Mostów koło Jabłonkowa zaproponował przebudowę głównego wejścia na cmentarz.

– Do tej pory znajdowała się tutaj stara brama postawiona na słupkach z cegły szamotowej, jak to kiedyś budowano w latach 70. Ale czas zrobił swoje, słupki były w złym stanie, kruszyły się i nie wyglądały dobrze. Z drugiej strony na cmentarzu brakowało miejsc pochówku, bo jesteśmy ograniczeni przestrzenią. W sytuacji kryzysowej w czasie mojej kadencji zbudowaliśmy już jedno kolumbarium w dolnej części cmentarza, od strony potoku – wyjaśnia Andrzej Niedoba. Przyznaje, że dążył do tego, by stawiając nową bramę z jednej strony „przemycić” elementy małej architektury góralskiej przyciągającej oko, a zarazem połączyć inwestycję z budową kolejnego kolumbarium. Rozpoczął prace jeszcze wtedy, gdy pełnił urząd wójta.

– Zapytałem swojego koleżę, Jaśka Karpieła-Bułeckę z Zakopanego, czy by mi nie pomógł w kwestii architektury. Jasiu podjął się tego, przyjechał tutaj i zaproponował projekt bramy. Ja zdobyłem pozwolenie budowlane i po tym, jak Rada Gminy to zaakceptowała, zaczęliśmy prace – wyjaśnia.



● Brama cmentarna w góralskim stylu to pomysł byłego wójta Mostów koło Jabłonkowa, Andrzeja Niedoby. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Wykonaniem drewnianej bramy zajął się Jakub Gąsienica-Giewont, prace kamieniarskie związane z budową muru wykonali fachowcy z Podhala, a pozostałą częścią zajęła się firma Rudolfa Dronga z Mostów koło Jabłonkowa. Przedsięwzięcie było wyzwaniem ze względu na spadek terenu. Dlatego na bieżąco trzeba było korygować plany i

szukać nowych rozwiązań – jak na przykład wtedy, kiedy stare słupki, które miały zostać zachowane i obudowane kamieniem, po prostu się zwaliły. Prace rozpoczęły się w ubiegłym roku, a po przerwie zimowej były kontynuowane. Inwestycja udała się znakomicie, łącząc sztuki rzemieślnicze z najwyższej półki – ciesielstwo, kamieniarsko i ko-

walstwo artystyczne. Wybudowana w góralskim stylu brama wraz z kamiennym murem, w który umiejętnie zostało wkomponowane kolumbarium, prezentuje się efektownie za dnia, a także po zachodzie słońca, bowiem budowla jest wyposażona w oświetlenie uruchamiane czujnikami zmierzchu, dzięki czemu brama i kolumbarium są podświetlane nocą.

– To miejsce zyskało w trzech wymiarach. Po pierwsze to materialne dziedzictwo kulturowe, czyli nasza stara tradycja góralska. Po drugie zysaliśmy miejsce pochówku. A trzeci wymiar to znaczenie duchowe – na bramie świeckiego cmentarza znajduje się krzyż, a obiekt poświęcił ksiądz, którego zaprosiłem – dodaje Andrzej Niedoba.

– Miejsce spoczynku naszych bliskich powinno być dostojne, piękne i wzywać do modlitwy – ocenia inwestycję ks. Stępn Kłoczek, proboszcz mosteckiej parafii, zwracając uwagę na wykonanie góralskiej bramy i wieńczący ją na zadaszeniu krzyż. – Ten znak przypomina nam, że po śmierci jest zmartwychwstanie – zaznacza kapłan.

Karawan od święta



Fot. SZYMON BRANIŃSKI

1 listopada wybraliśmy się na cmentarz Komunalny w Cieszynie przy ul. Katowickiej, by obejrzeć zabytkowy karawan z końca XIX wieku używany przez cieszyńską firmę pogrzebową Concordia. O wyjątkowym ekspozycie opowiedziała dyrektor Muzeum Śląska Cieszyńskiego Irena French, co można zobaczyć na nagraniu na kanale @gloslive w serwisie YouTube.

Założony przez Artura Vettera w połowie 90. lat XIX wieku zakład pogrzebowy Concordia w 1901 roku przejął Jerzy Skudrzyk. Z kolei po jego śmierci w 1909 roku firmę prowadziła żona, a później potomkowie aż do lat 70. XX wieku.

Zakład oferował szeroki zakres usług pogrzebowych dostosowanych do wymogów i zamożności klientów. Skudrzykowie posiadali dwa karawany, I i II klasy oraz lawetę na skromniejsze lub dziecięce pogrzeby.

– Myślę, że tego typu obiektów, tak zabytkowych karawanów w Polsce byłoby sporo, ale w Cieszynie jest tylko jeden. Ja wiem, że bardzo znane są te łańcuchy, ale w Cieszynie są takie trzy! Dwa jeszcze czekają na konserwację. Kto wie? – zastanawiała się Irena French.

Wspomniany przez szefową muzeum karawan z Łañcuta należy do kolekcji pojazdów konnych zgromadzonych przez Muzeum-Zamek Łañcut i można go było zobaczyć także na dużym ekranie w filmach „Ziemia Obiecana” Andrzeja Wajdy i „Yabank II” Juliusza Machulskiego.

W 1982 roku, kiedy miasto Cieszyn ostatecznie przejęło budynki gospodarce przy ulicy Bobreckiej należące dawniej do zakładu pogrzebowego, karawany wraz z częścią wyposażenia trafiły do Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Jeden z wozów został poddany pełnej konserwacji w 2014 r. dzięki wsparciu Miasta Cieszyna. – Prezentujemy go na cmentarzu Komunalnym tylko raz w roku, w okolicach Wszystkich Świętych – dodaje French.

Prezentacji karawanu towarzyszyła przez cały dzień kwesta Społecznego Komitetu Renowacji Cmentarzy Cieszyńskich. (szb)

Konsul generalna na grobach

Dokończenie ze str. 1

Dzień Wszystkich Świętych jest w kulturze polskiej dniem najważniejszym, dniem, w którym wspominamy naszych przodków i oddajemy im szacunek. Dlatego też polskie placówki dyplomatyczne na całym świecie obchodzą Dzień Wszystkich Świętych, zapalając znicze i kładąc białe-czerwone wianki na grobach i pomnikach Polaków. Obojętnie, czy to byli Polacy, którzy przez przypadek znaleźli się w danym regionie, czy tak jak tutaj są to osoby, które żyły i tworzyły tę społeczność. Jeśli nie będziemy ich przypominać, to wszystko wymażemy, zwłaszcza jeśli chodzi o młode pokolenie. To prawda, że młode pokolenie nas nie słucha, ale patrzy się, co my robimy – podkreśliła konsulka.

Z Karwiny Izabella Wołłejko-Chwastowicz pojechała do Mistrzowa na grób harcerki Wandy Delong, a stamtąd razem z prezes PZKO Heleną Legowicz do Czeskiego Cieszyna, gdzie leżą poeta Henryk Jasińce, prezes Macierzy Szkolnej w RC Tadeusz Smugała oraz aktorka Halina Pasekowa. Uczcić ich pamięć przyszli również działacze miejscowych kół PZKO, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski”, przedstawiciele Teatru Cieszyńskiego oraz rodzin zmarłych, którzy zatrzymali się również przy kilku innych grobach.

Kolejnymi miejscami pochówku, które delegacja Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie i Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego zaplanowała odwiedzić, były groby Jana Kubisza w Gnojniku, Józefa Gacka w Trzyńcu, Anieli Kupiec w Bystrzycy, Władysława Niedoby i



● Na grobie Wacława Olszaka. Fot. BEATA SCHÖNWALD



● Na grobie Antoniego Szpyra. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Władysława Młynka w Nawsiu oraz Józefa Pilicha w Jabłonkowie.

– Ta inicjatywa konsulatu została zrealizowana po raz pierwszy w 2020 roku, w czasie pandemii covidu, kiedy nie można było organizo-

wać dużych spotkań. Są groby, na których zawsze składamy kwiaty. Reszta wynika z wyboru podjętego rocznicami przypadającymi w danym roku – stwierdziła Izabella Wołłejko-Chwastowicz. (sch)

» Zachęcam do odkrywania piękna sztuki «



● Aleksandra Cieślarska na te wystawiane prace pod nazwą „Bezsenność”. Prace można oglądać do końca listopada. Fot. JANUSZ BITTMAR

Janusz Bittmar

„Bezsenność” w nazwie wystawy powinna kojarzyć się odbiorcy automatycznie z brakiem snu, czy to raczej głębsza metafora?

– To zależy. Jako studenci podeszliśmy do tego w taki sposób, że każdy chciał potraktować ten temat w inny sposób. Jedni skupili się bardziej na sprawach metafizycznych, inni potraktowali temat bardziej emocjonalnie, a jeszcze inni dosłownie odzwierciedlili w swoich pracach wyrwanie ze snu. Definicja bezsenności brzmi tak: „to stan wyrwania ciała i umysłu z przynależnego mu w danej chwili snu”. To była nasza praca semestralna na I roku studiów, którą zadał nam Wojciech Kucuczka. A my mieliśmy za zadanie

znaleźć w tym przysłowiowe drugie dno, przedstawić swoje pomysły, swój zamysł, jak te zdjęcia miałyby wyglądać. Chcieliśmy też dotrzeć do jak największego grona odbiorców, więc bardzo nas cieszy, że my jako studenci mogliśmy się znaleźć poza granicami naszego kraju i pokazać nasze prace mieszkańcom Ostrawy. To wielkie wyróżnienie, że nasza praca nie poszła na marne, tylko gdzieś dalej mogliśmy wyjść z tymi naszymi pomysłami.

Nawiązując do prozaicznej bezsenności, czyli braku snu, po pandemii wiele osób skarży się na problemy nie tylko z zasypianiem, ale w ogóle ze spokojną, regeneracyjną nocą. Temat więc jak najbardziej w czasie...

– Tak. Właśnie duża grupa studentów chciała nawiązać do bez-

senności na podstawie własnych doświadczeń po nieprzespanych nocach. W dzisiejszych skomplikowanych czasach trudno o spokojny sen, bo przeszkadzają nam bodźce, które sprawiają, że człowiek staje się bardziej zestresowany. To wszystko chcieliśmy oddać w naszych pracach, by po prostu ulżyć naszej duszy i wyrazić to na fotografiach.

Obecna na werniszu w Ostrawie Natalia Pawlus, prodziekan do spraw rozwoju i współpracy z otoczeniem Uniwersytetu Śląskiego, ubolewała, że ludzie coraz rzadziej odwiedzają galerie sztuki. Czy pani też zaobserwowała ten smutny trend?

– Niestety, galerie sztuki są coraz rzadziej odwiedzane miejscami

„Bezsenność” to tytuł wystawy zainstalowanej na ogrodzeniu Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Prace fotograficzne studentów I roku grafiki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach można podziwiać w ramach Dni Polskich w Ostrawie. „Głos” rozmawiał z jedną z autorek wystawianych artystycznych fotografii, Aleksandrą Cieślarską.

na mapie miast, nie tylko w Polsce. Nasza uczelnia poleca nam galerię sztuki o różnym profilu. I nie działa to na zasadach przymusu, ale zachęty. Nas jako artystów chcę wdrażać w to środowisko, żebyśmy nie zapominali o tym, że jak już jesteśmy gdzieś w ciekawym miejscu, to warto sprawdzić, czy oprócz pamiątek historycznych dane miejsce nie oferuje też ciekawej galerii sztuki. I kto, jak nie my, powinniśmy zarażać miłośców do sztuki innych. U mnie jest tak, że ciągam znajomych po różnych galeriach. Oni często na początku cierpią, ale jak już znajdują się w takim miejscu, to potem nie żałują decyzji. Myślę, że my jako młodzi ludzie jesteśmy w stanie zarażać innych do sztuki, bo nie brakuje nam ideałów i determinacji.

Minusem takich wypadów do galerii w dużych miastach europejskich są długie kolejki. Pamiętam, że we Florencji stałem w kolejce do słynnej galerii Uffizi przez pięć godzin, a znajomy mieszkający na co dzień w tym mieście mówił mi, że to jeszcze dobry wynik... Oczywiście dla chcącego nic trudnego i w takiej kolejce można tam nawiązać nowe znajomości (śmiech). To samo dotyczy zwiedzania wnętrza galerii, gdzie możemy porozmawiać z innymi ludźmi, często bardziej obeznanymi w temacie wystawianych prac. Więc bardzo zachęcam wszystkich do zwiedzania i odkrywania piękna sztuki. To budujące hobby i pasja zarazem.

Polska jest piękna

W ramach Dni Polskich w Ostrawie (18. 10-12. 11.), cyklu wydarzeń kulturalno-społecznych promujących Polskę dla mieszkańców stolicy województwa morawosileskiego, w centrum miasta – na placu E. Beneša przed siedzibą władz Morawskiej Ostrawy i Przewoza – można oglądać wystawę poświęconą pamiętkom UNESCO nad Wisłą. Na panelach prezentowane są najważniejsze miejsca w Polsce zapisane na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Zmierzając od strony Rynku Masaryka w kierunku Pałacu Elektra, obecnie siedziby Banku J&T, trafimy na panel fotograficzny promujący stolicę Polski, Warszawę. Warto się jednak pochylić nad wszystkimi, świetnie skrojonymi zdjęciami, piękno Polski na kartach UNESCO robi bowiem wrażenie.



● Fragment wystawy przed ratuszem na placu Edwarda Beneša. Fot. JANUSZ BITTMAR

unikatowe lub choćby wyjątkowe obiekty kulturowe i przyrodnicze. Wpis jest równoznaczny z objęciem ich szczególną ochroną. (jb)

REKLAMA

CATERING ZAREŁKO

OFERUJEMY

- Korytka
- Wesela
- Rauty
- Bankiety
- Obiady dla firm
- Catering do domu

KONTAKT

+48 660 357 077

www.cateringcieszyn.pl





E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Święto książek w teatrze

W zeszłym tygodniu uczniowie polskich szkół na Zaolziu mogli bardziej intensywnie niż na co dzień obcować z polską literaturą, a co najważniejsze – także z jej twórcami: pisarzami i ilustratorką. W ramach dorocznego wydarzenia „Z książką na walizkach” odbyły się spotkania autorskie w szkołach i biesiada literacka dla klas 3.-5. w Teatrze Cieszyńskim.



• Pisarze zmagali się z wyrazami gwarowymi.



• Na scenie odbywały się konkursy.

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Danuta Chlup

Grażyna Bąkiewicz, Paweł Beręsewicz, Grzegorz Kasdepke, Ewa Martynkien, Beata Ostrowicka i Katarzyna Wasilkowska – to nazwiska pisarzy, którzy w poniedziałek i wtorek odbyli spotkania z dziećmi w różnych szkołach podstawowych na Zaolziu. Kolejnym gościem była ilustratorka Aleksandra Krzanowska. W środę 25 października odbyła się Biesiada Literacka w Czeskim Cieszynie, na którą organizatorzy – Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki (SPPK) – tradycyjnie zaprosili

uczniów klas 3.-5., uczestników konkursu czytelniczego. Przyjechały grupy z niemalże wszystkich polskich podstawówek, zajęte były miejsca na parterze i na galerii. Imprezę zainaugurowała w imieniu SPPK Helena Legowicz. Podkreśliła, że przygotowanie „Z książką na walizkach” wymaga zaangażowania wielu osób. – Dlatego my, Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki, współpracujemy z bibliotekami, szczególnie z Biblioteką Miejską w Czeskim Cieszynie i Biblioteką Regionalną w Karwinie – podkreśliła Legowicz. Honorowe miejsca na scenie zajęli autorzy, ale także dzieci całej grupy, ponieważ część z nich (nazwiska losowano według numerów)

brała udział w rozwiązywaniu zadań związanych z konkursowymi książkami. W podziale na trzy drużyny, których uczestnicy wcześniej się nie znali, uczniowie mieli dopasować imiona pisarzy do ich nazwisk, poznać po zapachu przyprawy kuchenne, ułożyć puzzle i nazwać obiekty na obrazkach (związane były z Egiptem), czy też narysować według wzorów różne owady. Każdej grupie towarzyszyła bibliotekarka, nadzorująca prawidłowy przebieg. Drużyny, które jako pierwsze uporały się z poszczególnymi zadaniami, otrzymały w nagrodę książki, pozostałe zakładki i słodkie upominki. Autorzy nie tylko śledzili zmagania dzieci, ale również odpowiadali na pytania, które zadawała im prowadząca biesiadę Marcela

Wierzoń. Musieli się także uporać z trudnym dla nich zadaniem – napisaniem listu z użyciem słów gwarowych, które otrzymali na kartce. A ponieważ znaczenia większości z nich nie rozumieli, wyszła z tego zabawna historyjka. Łatwiej miała ilustratorka, pani Aleksandra, ponieważ jej zadaniem było narysowanie krajobrazu Zaolzia. Na zakończenie biesiady cała sala zaśpiewała gościom „Płyniesz Olzo”, a ci nagrodzili wykonanie gromkimi oklaskami. Potem zrobiło się ogromne zamieszanie, ponieważ pisarze i bibliotekarki obrzucili dzieci cukierkami. Po biesiadzie można było kupić książki i poprosić pisarzy oraz ilustratorkę o autografy. Kolejka po książki i wpisy była długa. ❖

303

odpowiedzi na pytania do konkursu czytelniczego otrzymali organizatorzy od uczestników z kategorii klas 3.-5. Do wyboru były trzy książki: „Pomocia Lewandowska” Pawła Beręsewicza, „Ostatnia sztuczka” Grażyny Bąkiewicz oraz „Zwierzus” Joanny Papuzińskiej. Większość dzieci odpowiadała na pytania do jednej książki, ośmioro dzieci do dwóch, jedna dziewczynka do wszystkich trzech.



Łacina wróciła do »gimpla«

W Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie można uczyć się łaciny. Nadobowiązkowe lekcje tego języka odbywają się od września. W ubiegły poniedziałek odwiedziłam jedną z nich.



• Aleksandra Heczko i Weronika Oborna przed lekcją łaciny.

Zdjęcia: BEATA SCHÖNHALD

Beata Schönwald

Zajęcia z łaciny prowadzi Krystyna Heinz, wykładowca karwińskiego Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, która dawniej uczyła w gimnazjum m.in. języka angielskiego. – Jako uczennica gimnazjum uczęszczałam do klasy humanistycznej, w związku z czym miałam łacinę przez cztery lata po dwie lekcje tygodniowo. Zainteresowałam się tym językiem i stał się moim całonocnym hobby. Po dwudziestoletniej przerwie wróciłam do tej szkoły, żeby ponownie uczyć łaciny. Traktuję to jako swoisty eksperyment – przyznaje. Lekcje odbywają się w każdy poniedziałek i trwają półtorę godziny. Oferta, która jest tegoroczną nowością, skierowana jest do uczniów klas czwartych. Postanowiło z niej skorzystać 13 maturzystek. – Są to osoby, które chcą studiować kierunki medyczne lub farmację, filologię, historię i prawo. Jestem jednak przekonana, że łacina przyda się każdemu, ponieważ dzięki regularności, jaka występuje w jej gramatyce, uczy logicznego myślenia, a także pomaga zrozumieć zasady własnego języka – podkreśla nauczycielka. Karolina Böhm uważa, że łacina przyda się jej w przyszłości. Na razie nie ma jeszcze sprezywanego

kierunku studiów. – Interesuję mnie języki i lubię się ich uczyć. Z uwagi na te zainteresowania zgłosiłam się również na łacinę. Jest ona dość trudna, ale na pewno ciekawa – dzieli się swoimi pierwszymi spostrzeżeniami uczennica gimnazjum. Aleksandra Heczko chce zostać pielęgniarką dziecięcą. – Na studiach będę miała łacinę. Zgłosiłam się więc na te zajęcia, żeby poznać jej podstawy, dzięki czemu później, jak sądzę, będzie mi łatwiej – przekonuje. Lekcje tego języka wydają się jej ciekawe. – Ciekawy jest sposób tworzenia zdań oraz to, jak wiele słów angielskich wywodzi się z łaciny – dodaje. Zdaniem Krystyny Heinz, uczennice nie przyszły na zajęcia z łaciny zupełnie nieprzygotowane. Miały już opanowane podstawowe słownictwo medycyno-biologiczne. – Kiedy np. uczymy się deklinacji, wprowadzam więc takie rzeczowniki, które znają już z biologii. Dzięki temu mogą je utrwalić – mówi. Pierwsze lekcje łaciny miały charakter wprowadzający. Ich celem było pokazanie podobieństw z innymi językami. – Łacina to nie tylko słówka i gramatyka, ale też kultura i literatura antyczna. Oprócz tego, że



• Zajęcia prowadzi Krystyna Heinz.

na lekcjach uczymy się deklinacji i koniugacji oraz tłumaczymy proste zdania, dotykamy też takich zagadnień, jak filozofia grecka i rzymska, wybitne postaci kultury antycznej lub ważne wydarzenia historyczne – przybliża nauczycielka.

Na te tematy uczennice przygotowują prezentacje. Ostatnią mową była o Hipokratesie. Natomiast na lekcji, na którą ja się wybrałam, Weronika Oborna przygotowała prezentację dotyczącą łaciny w Kościele katolickim. Pokazała w niej m.in., że jeszcze niedawno, bo do drugiej połowy XX wieku, język ten był używany w liturgii Kościoła. – Chociaż chodzi o lekcje nadobowiązkowe, dziewczyny przygotowują się na nie jak na każde inne zajęcia. Żeby było jednak trochę inaczej niż na pozostałych przedmiotach, wprowadziłam oceny stosowane na uniwersytetach, czyli w skali od A do F – wyjaśnia Krystyna Heinz. Do zdobycia jest 100 punktów na semestr. Liczy się m.in. dobrze przygotowana prezentacja oraz wyniki z testów. ❖

Byli na Złocie »Słowaków«



• Gimnazjalistów zafascynował krajobraz kieleckiej ziemi. Fot. EWA HRNČIĆ

Rok temu był Chorzów, teraz przyszła kolej na Kielce. Od czwartku do niedzieli w stolicy województwa świętokrzyskiego odbywał się XXXVI Złot Europejskiej Rodziny Szkół im. Juliusza Słowackiego. Jego gospodarzami było kieleckie liceum. W wydarzeniu wzięła udział również delegacja Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. „Słowak” z Zaolzia uczestniczy w Złocie regularnie. Bywałcem spotkań jest również nauczycielka Ewa Hrnčič. Natomiast co roku zmienia się młodzież. Tym razem na spotkanie z Rodziną, którą tworzyły delegacje liceów z Chorzowa, Częstochowy, Elbląga, Grodziska Wielkopolskiego, Jarostawia, Kielc, Łodzi, Otwocka, Piotrkowa Trybunalskiego, Przemysła, Skarżyska-Kamiennej, Warszawy, Wrocławia oraz wyższej szkoły w Krzemieńcu na Ukrainie, pojechali Ema Tomanek i Bożek Pniok z klasy 3a. – W Kielcach i w ogóle w województwie świętokrzyskim nie byliśmy nigdy wcześniej. Podobała nam się tamtejsza przyroda, formacje skalne, minerały pochodzące z różnych epok geologicznych – stwierdził gimnazjalista. W czasie spaceru po okolicy zwiedzili m.in. rezerwat

„Kadzidlnia” z ciekawymi formami krasowymi i skamienielinami. Nowym doświadczeniem było też samo VI Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Kielcach, w którym odbywał się Złot. – To duża szkoła, do której uczęszcza ponad tysiąc uczniów. Dla mnie było zaskoczeniem, że młodzież, idąc do liceum, od razu wybiera profil klasy. My dopiero w klasie trzeciej wybieramy seminary przedmiotowe, według tego, co nas interesuje i co będziemy chcieli rozwijać. W kieleckim liceum jest ponadto klasa IB, gdzie młodzież przygotowuje się do spotkania z Rodziną, którą tworzyły delegacje liceów z Chorzowa, Częstochowy, Elbląga, Grodziska Wielkopolskiego, Jarostawia, Kielc, Łodzi, Otwocka, Piotrkowa Trybunalskiego, Przemysła, Skarżyska-Kamiennej, Warszawy, Wrocławia oraz wyższej szkoły w Krzemieńcu na Ukrainie, pojechali Ema Tomanek i Bożek Pniok z klasy 3a. – W Kielcach i w ogóle w województwie świętokrzyskim nie byliśmy nigdy wcześniej. Podobała nam się tamtejsza przyroda, formacje skalne, minerały pochodzące z różnych epok geologicznych – stwierdził gimnazjalista. W czasie spaceru po okolicy zwiedzili m.in. rezerwat

(sch)



Fot. BEATA SCHÖNHALD

102

Kilogramy artykułów spożywczych zgromadziło Polskie Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie w ramach zbiórki zorganizowanej przez Bank Żywności w Ostrowie i Województwo Morawsko-Śląskie. Gimnazjalna zbiórka żywności odbyła się 18 października w westybulu szkoły. Produkty spożywcze trafią do potrzebujących za pośrednictwem stowarzyszenia „Szansa podana dłoń”. (sch)

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Odkrywanie tajemnic lasu

W jeden z październikowych wtorków dzieci z polskiego przedszkola przy ul. Moskiewskiej w Czeskim Cieszynie miały okazję przeżyć niezwykłą przygodę podczas Dnia Drzewa. To spotkanie z panią leśniczą, która przybyła do przedszkola, wzbudziło ogromne zainteresowanie dzieci i na długo pozostanie w ich pamięci. Pani leśniczy, ubrana w charakterystyczny mundur, została przywitana brawami i uśmiechami na twarzach wszystkich przedszkolaków. To było dla nich wyjątkowe wydarzenie, ponieważ rzadko kiedy mają okazję gościć osobę, która na co dzień opiekuje się lasem. Spotkanie rozpoczęło się od opowieści pani leśniczki o jej pracy i życiu w lesie. Dzieci uważnie słuchały, gdy opowiadała o zwie-

rzętach, drzewach i wszystkich, co związane jest z lasem. W tzw. międzyczasie oglądały ilustracje przedstawiające dzikie zwierzęta, a także atrybuty leśniczego, takie jak trąbka, lornetka, poroże czy skóra dzika albo lisa. Następnie przedszkolaki miały okazję zapoznać się z niezwykłymi zwierzętami, które pani leśniczy przywoziła ze sobą. Sroka i groszostaj wzbudziły zachwyt i ciekawość dzieci, które mogły oglądać je z bliska i dowiedzieć się o nich więcej. Kolejnym emocjonującym momentem spotkania było rozpoznawanie różnych odgłosów zwierząt i ptaków leśnych. Pani leśniczy wcieliła się w rolę nauczycielki, a dzieci starannie słuchały, próbując rozszyfrować dźwięki lasu. To była nie tylko edukacyjna, ale

też bardzo interaktywna część spotkania. Podczas pożegnania dzieci wręczyły pani leśniczcy zebrane podczas spaceru kasztany i żółędzie. Były to małe podziękowania za ciekawe opowieści i edukacyjne chwile spędzone razem. Dzień Drzewa w Przedszkolu Wesołych Przygód był nie tylko okazją do nauki o przyrodzie, ale także do zachwytu nad pięknem lasu i jego mieszkańcami. Dzieci wróciły do domów pełne wrażeń i z nową miłością do przyrody, gotowe chronić nasze lasy i drzewa. To spotkanie z panią leśniczą na pewno pozostanie w pamięci małych przedszkolaków na długo i będzie inspiracją do dalszego poznawania tajemnic przyrody. **Nauczycielka Henryka Heczko**



Fot. ARK, przedszkola

To słynne i pyszne Prince Polo...

Ponad 12-metrowy mural, który upamiętnia powstanie zakładu „Olza” i produkowanego tu kultowego wafelka Prince Polo, został w poniedziałek oficjalnie zaprezentowany w Cieszynie na terenie fabryki przy ul. Liburnia, należącej dziś do Mondelez International. Okazją jest przypadające w 2024 roku stulecie fabryki wafelków. Firma zaplanowała szereg wydarzeń.

Łukasz Klimaniec

Ten wafelek zna w Polsce każdy. I mało kto używa angielskiej wymowy słowa „prince” (książę – red.). Prince Polo to po prostu „princepolo”. Ten czekoladowy wafelek to jedna z wizytówek Cieszyna. Choć firma Mondelez International, która jest właścicielem fabryki przy ul. Liburnia, ma jeszcze sześć innych zakładów, to ten wyjątkowy wafelek od 1955 r. produkowany jest tylko nad Olzą. A miejsce, w którym powstaje, swoimi początkami sięga 1924 r., kiedy to na ul. Głębokiej w Cieszynie powstała Fabryka Wafli, Keksów i Biszkoptów braci Schramek. Po przeniesieniu zakładu na ul. Liburnia i połączeniu z Cieszyńską Fabryką Czekolady i Wyrobów Czekoladowych (wówczas Fabryką Czekolady i Cukierków

50

godzin czterech artystów malowało odsłonięty w poniedziałek mural.

Zużyli do tego około 50 litrów farby o wysokiej odporności, dzięki czemu obraz na trwałe wpisze się w krajobraz Cieszyna. W proces jego powstawania od początku zaangażowani byli pracownicy fabryki – widoczny na ścianie projekt (jedna z trzech propozycji) zyskał poparcie 60 proc. załogi.

– Ich poświęcenie, umiejętność, odporność i elastyczność, były i są kluczowe dla działalności zakładu. Ten mural jest jednocześnie symbolem i inspiracją dla wszystkich, którzy przechodzą obok, przypominając im o niezwykłej podróży fabryki i kobiet w niej pracujących – podkreśla Probst.

1,5 tys. wafelków dziennie

Ale wróćmy do fabryki i słynnego wafelka. Dziś w zakładzie przy ul. Liburnia produkuje się 1,5 tys. wafelków dziennie. 360 osób zatrudnionych na stałe (i 80 z agencji pracy tymczasowej) pracuje codziennie, przez siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Praca wre także w niektóre święta ustawowo wolne od pracy w Polsce (jak np. mianym 1 listopada, dzień Wszystkich Świętych). Powód jest prosty – takie jest zapotrzebowanie rynku. Prince Polo to od lat numer jeden w Polsce nie tylko wśród wafelków, ale także wśród szeroko rozumianych batoników.

– Specjalizujemy się wyłącznie w wafłach. Mamy jedną technologię i na wszystkich liniach produkujemy tylko wafle oblewane czekoladą. Są w różnych smakach. Mamy dziesięć kremów, cztery receptury listka i trzy rodzaje czekolady – wylicza Lucyna Probst.

A jeśli zastanawiamy się państwo, co znajduje się w tych wielkich silosach na terenie zakładu, które widać z ulicy, s p r a w a



• Lucyna Probst, kierowniczka fabryki (z lewej), podczas oficjalnej prezentacji muralu.

jest jasna – trzy główne są przeznaczone na mąkę (dziennie wykorzystywana jest jedna cysterna mąki, czyli 23 tony), w innym znajduje się cukier, są też zbiorniki na czekoladę i tłuszcz.

Proces produkcji jest niemal w pełni zautomatyzowany – od wyrobienia ciasta na listki (andrutty), przez polewanie ich kremem, przycinanie, oblewanie czekoladą, po wkładanie w charakterystyczne złote opakowania. Cały proces produkcji jednego wafelka – od początku do końca – zajmuje 45 minut.

Po wejściu na teren zakładu produkcyjnego (po wypełnieniu ankiety zdrowotnej, spełnieniu wszystkich wymogów ochronnych w zakresie ubioru – łącznie ze ściąganiem obrączki, zmianą obuwia, założeniem fartucha, czepka na głowę oraz maski na twarz w przypadku posiadania zarostu) od razu uderza przyjemny zapach czekolady i andrutów. Mijając kolejne linie produkcyjne z dziecięcym zachwytem można oglądać na przykład, jak maszyna oblewa czekoladą przygotowane wcześniej wafle, które po ostudzeniu automatycznie „wskakują” w złote opakowania z napisem Prince Polo.

Wafelek za śledzie

– Wychowałem się na Prince Polo – przyznaje Krzysztof Kasztura, zastępca burmistrza Cieszyna. – Bez Prince Polo nie było kawy. W rodzinie czy gdziekolwiek się poszło, było Prince Polo.



• Projekt muralu inspirowany jest zdjęciami z lat 50. ubiegłego stulecia, na których uchwycone zostały kobiety pracujące przy liniach produkcyjnych.



• Historia nie kłamie – to właśnie kobiety, które dziś stanowią niemal 70 procent całej załogi, odegrały znaczącą rolę w sukcesie cieszyńskiej fabryki.

Zdjęcia: ŁUKASZ KLIMANIEC, materiały prasowe

Prezentem, który się wywoziło do Niemiec czy Austrii, było Prince Polo. I dziś do tego się wraca. Wszystkie inne batony mogą leżeć, a człowiek i tak sięga po Prince Polo – wspomina. Dziś ten wafelek produkowany w Cieszynie jest sprzedawany do ponad 25 krajów, m.in. do Niemiec, Austrii, USA, Czech (znany jest jako Siesta) oraz na... Islandię, gdzie zyskał tytuł narodowego przysmaku. Podobnie jak w Polsce, tak na Islandii na Prince Polo wychowały się kolejne pokolenia. Wszystko

zaczęło się w latach 50. ubiegłego stulecia w ramach wymiany handlowej zawartej między Islandią, a PRL – w kierunku Polski wyruszyły wntczas transporty ze śledziami, a w drugą stronę popłynęły statki z alkoholem, drewnem i... batonikami Prince Polo. Wafelki z Cieszyna szybko podbiły podniebienia Islandczyków, stając się ich ulubionym smakołykiem. Śledzie z Islandii natomiast na dobre zadomowiły się nad Olzą w formie słynnych do dziś kanapek ze śledziem. ◀

SPORT

Nie ma mocnych na Igę Świątek

Iga Świątek zwyciężyła również w drugim meczu grupowym podczas turnieju WTA Finals w meksykańskim Cancun, pokonując wczoraj naszego czasu w dwóch setach Amerykankę Coco Gauff 6:0, 7:5. Polka jest o krok od awansu do półfinału. Wcześniej druga rakieta świata uporała się również z Czeszką Markétą Vondroušową.



• Iga Świątek uporała się w WTA Finals również z nieobliczalną Coco Gauff. Fot. WTA

Janusz Bittmar

Pierwszy set pojedynku z Amerykanką Coco Gauff był pokazem siły drugiej rakiety świata. Świątek popełniła minimum błędów i co najważniejsze, dyktowała warunki na korcie. W drugim secie karty zaczął rozdawać wiatr, który rozkłęił zwłaszcza Gauff. Amerykanka przy stanie 5:4 serwowała na wygranie gema, ale w silnych podmuchach zmiennego wiatru popełniła cztery podwójne błędy serwisowe, pozwalając Polce łatwo wyrównać na 5:5. Od tego momentu na korcie brylowała raszynianka, wygrywając całe spotkanie 6:0, 7:5.

– Cieszę się, że udało mi się przezwyciężyć – tymi oto słowami skomentowała na gorąco czwartkowe zwycięstwo Świątek. – Coco należy do tenisistek, które się nie poddają i

walczą do końca. Zdawałam sobie sprawę z tego, że to nie będzie wcale łatwe spotkanie. Warunki na korcie były trudne, dlatego też kluczem do sukcesu było skupienie się na sobie – zaznaczyła Polka.

W nocy z piątku na sobotę Świątek zmierzy się w ostatnim meczu grupowym z Tunezyjką Ons Jabeur. Tunezyjka ograła w drugim meczu Czeszkę Markétę Vondroušową 6:4,

6:3. Iga Świątek przed walką z Ons Jabeur znajduje się w komfortowej sytuacji – żeby awansować do półfinału Turnieju Mistrzyń WTA Finals wystarczy jej dwa wygrane gemy. W nocy z czwartku na piątek, po zamknięciu numeru, na korcie w Cancun zmierzyły się Aryna Sabalenka i Jelena Rybakina. Ten mecz miał wyłonić półfinałową przeciwniczkę dla Igi Świątek. ◀

Będzie rekord? Dziś derby Witkowice – Trzyniec

Hokeiści Trzyńca, którzy we wtorek wrócili ze zwycięskiej misji na tafli Liberca (3:1), szykują się do piątkowych derbów z Witkowicami. W Ostrawar Arenie spodziewana jest rekordowa widownia oraz duże emocje. Początek hutniczych derbów o godz. 17.30.

– Nasz fanclub organizuje wyjazd autokarowy do Ostrawy, ale spora grupa kibiców dotrze na miejsce wydarzeń we własnym zakresie. Z tego, co wiem, to sektor z miejsca-

mi dla fanów drużyny przyjezdnej został już wyprzedany – powiedział „Głosowi” Ondřej Kuchař, rzecznik prasowy klubu HC Stalownicy Trzyniec. W tej sytuacji trzynieccy kibice pojawiają się również w sektorach „domowych”, w Ostrawar Arenie spodziewanych jest prawie 1000 fanów aktualnego mistrza RC.

Dla obu klubów to drugi wzajemny pojedynek w tym sezonie Tipsport Ekstraligi. 24 września w ramach 4. kolejki rozgrywek Stalownicy pokonali w Werk Arenie

ostrawską drużynę 4:3 golem zdobytym w dogrywce z kija Hudáčka. Również tym razem faworytem spotkania są trzynieccy, tym bardziej że Witkowice ostatnio nie grzeszą formą, a w ostrawskim klubie doszło nawet do zmian w sztabie szkoleniowym.

Po lekkich zamieszkach wśród kibiców obu drużyn, jakie towarzyszyły wrześniowym derbom w Werk Arenie, dzisiejszy mecz zostanie rozegrany pod specjalnym nadzorem służb porządkowych. (jb)

OFERTA

PIĘKA NOŻNA – FORTUNA LIGA: MFK Karwina – Banik Ostrawa (niedz., 15.00). **MŚLF:** Banik Ostrawa B – FK Trzyniec (niedz., 10.15, stadion Bazale). **DYWIZJA F:** Wałaskie Międzyrzecze – Hawierzów (sob., 14.00), Szumperk – Bogumin (niedz., 14.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Czeski Cieszyn – Kr. Pole (sob., 10.15), Slavia Orłowa – Datynie Dolne, Jakubczowice – Stonawa (sob., 14.00). **IA KLASA-gr. B:** Raszkowice – L. Piotrowice (sob., 10.15), Śmitowice – Kozłowice, Pietwałd – Sucha Górna (sob., 14.00), B. Olbrachćce – Jabłonków, Bystrzyca – Ticha (niedz., 14.00). **IB KLASA-gr. C:** Toszonowice – Cierlicko 2022 (sob., 13.00), Żuków Górny – Dobra, Wędrzyń – Wierzniołowice, Gnojnik – Niebory, Oldrzychowice – Sedliszce (sob., 14.00), B. Orłowa – Liskowice

(sob., 16.30), I. Piotrowice – Nydek (niedz., 14.00). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** V. Bogumin – Dąbrowa, Wierzniołowice B – S. Pietwałd, Dzieńmorowice – S. Hawierzów, Cierlicko – Sucha Górna B, G. Hawierzów – Hawierzów B, L. Łąki – B. Rychwałd (sob., 14.00), G. Błędowice – Lutynia Dolna (niedz., 14.00). **MISTRZOSTWA POWIATU FRYDEK-MISTEK:** Gródek – Noszowice, Czeladna – Śmitowice B/Niebory B, Mosty k. J. – Nawskie, Pržno – Milików (sob., 14.00), Bukowiec – Starzyc, Piasek – Metyłowice (niedz., 14.00). **HOKAJ – TIPSPOK EKSTRALIGA:** Witkowice Ridera – Stalownicy Trzyniec (piątek, 17.30), Trzyniec – Ołomuniec (niedz., 15.00), Witkowice – Pardubice (niedz., 17.00).

(jb)

Hapal: Grzeszemy brakiem skuteczności

Nie tak wyobrażałem sobie mecz ze Zlinem. Grzeszemy brakiem skuteczności. To kolejne spotkanie, w którym wprawdzie dochodzimy do dobrych pozycji strzeleckich, ale nie potrafimy tego wykorzystać – mówi rozczarowany Pavel Hapal (na zdjęciu), szkoleniowiec piłkarzy Banika Ostrawa, po przegranym meczu 1/8 Pucharu MOL ze Zlinem. Ostrawianie na własnym boisku byli zdecydowani faworytami śródogodowego spotkania, ale to ostatni klub pierwszoligowej tabeli radości się ze zwycięstwa 1:0.

Katem gospodarzy został były piłkarz Banika, Rudolf Reiter, który tuż przed zejściem do szatni strażem z dystansu zaskoczył bramkarza Jakuba Markoviča. Dla Banika to druga z rzędu porażka przed własną publicznością, w weekend ostrawianie niespodziewanie przegrali z czternastym w tabeli Jabloncem – też 0:1.

– Powtarza się wciąż ten sam scenariusz. W pojedynkach z zespołami nastawionymi na defensywny futbol, tak jak w przypadku Zlina, a wcześniej w lidze z Jabloncem, nie stać nas obecnie na zmasowany



Fot. FC.B

atak, po którym rywal pogubiłby się w obronie – zaznacza Hapal.

Sztab szkoleniowy Banika nie wyklucza więc zmian w wyjściowym składzie na niedzielne derby z Karwiną. Bilety na mecz 14. kolejki Fortuna Ligi pomiędzy Karwiną i Ostrawą (15.00) rozchodzą się jak ciepłe bułeczki. W Raju spodziewany jest komplet publiczności. (jb)



• W pierwszym wzajemnym meczu tego sezonu Stalownicy pokonali Witkowice w Werk Arenie 4:3 w dogrywce. Jak będzie tym razem? Fot. ZENON KISZA



C.K. Dezerterzy
(2 - ost.)

Niedziela 5 listopada, godz. 21.15



PIĄTEK 3 LISTOPADA

6.00 Polonia 24 6.30 Zakochaj się w Polsce. Szydłów 7.00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Stacja innowacja 11.30 Lepsza połowa 12.00 Wiadomości 12.15 M jak miłość (s.) 14.00 Tadeusz Romer. Misja niemożliwa 15.00 Wiadomości 15.20 Bajki naszych rodziców. Powrót do Wiklińskiej Zatoki 15.35 Bajki naszych rodziców. Kulfon, co z ciebie wyrosnie?! 15.50 Szansa na sukces. Opole 2024 16.45 Top 3 Marka Sierockiego 17.00 Teleexpress 17.20 Zakochaj się w Polsce. Zamek Pleskowa Skala (s.) 17.55 Amerykański kwadrans 18.10 Niezwykłe historie Białoczerwonych. Zdzisław Krzyszkowiak 18.30 Informacje kulturalne 18.45 Paryż. Śladami Chopina 19.05 Gra słów. Krzyżówka 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.15 Na dobre i na złe (s.) 21.10 Na sygnale (s.) 21.35 Sukces jest kobietą. Katarzyna Siczek i Paulina Barros 22.05 Polonia 24 22.35 07 zgłoś się. Rozkład jazdy.

SOBOTA 4 LISTOPADA

6.00 Polonia 24 6.30 Welon, fura i brawura 6.55 Balans bieli 7.30 Pytanie na śniadanie 11.50 Zaginionie - odnalezione. Kradzież figury św. Wojciecha z relikwiarza nad ołtarzem Katedry Gnieźnieńskiej 12.05 Wędrowiec polski. Tarnów 12.35 Sady, przesydy. Rozbory u Kuby 14.05 Rymy Dwójki 15.10 Tatarzy polscy 16.00 Kulturalni PL 17.00 Teleexpress 17.20 M jak miłość (s.) 18.10 Polonia 24 - weekend 18.35 Informacje kulturalne 19.00 Tacy byliśmy. Na zakupach 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Dewajtis (s.) 21.15 Kres niewinności (s.) 22.05 Ostatnie piętro 23.30 Polacy to wiedzą! (teleturniej).

NIEDZIELA 5 LISTOPADA

6.00 Zrzuńnawani, odbudowani 6.30 Alternatywy 4. Wesele (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.10 Ziarno. Do usług 11.35 Tu Polonia w Paryżu 11.40 Wspólny dom. Zero marnowania 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Tu Polonia w Paryżu 12.55 Słowo na niedzielę. O buncie, krytyce i jakości kazań 13.00 Transmisja mszy świętej z parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny 14.15 Alternatywy 4 (s.) 15.35 Tu Polonia w Paryżu 15.55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat. Południowy Tyrol 17.00 Polacy to wiedzą! (teleturniej) 17.30 Teleexpress 17.20 M jak miłość (s.) 18.10 Polonia 24 - weekend 18.35 Informacje kulturalne 19.00 Dookoła świata (mag.) 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.20 Ojciec Mateusz 29 (s.) 21.15 C.K. Dezerterzy (2-ost.) 22.30 Łączy nas Bałtyk 23.25 Słownik polsko@polski (s.).

PONIEDZIAŁEK 6 LISTOPADA

6.00 Polacy to wiedzą! 6.30 Pozdrowienie dla Maryi 6.50 Kalendarium powstania styczniowego 1863 7.00 Przystanek słow food 4. Dobrodziejstwa z domowej spiżarni 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 W obiektywie Polonii. Wschód 11.30 Barwy szczyścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Ojciec Mateusz 29 (s.) 13.05 Kres niewinności (s.) 14.05 Kulturalni PL 15.00 Wiadomości

15.20 Al-chemik. Pięć sekund na Ziemi 15.35 Laboratorium alchemika. Tornado. Wielkie Wirowanie 15.40 Mrówki górą! Sekretne życie roślin 16.00 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 16.30 Barwy szczyścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Słownik polsko@polski 17.55 Kamperem po południu 18.15 Polacy światu 18.30 Informacje kulturalne 18.45 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945 19.05 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.20 Daleko od szosy. Oczekiwanie 22.05 Polonia 24 22.35 Szansa na sukces. Opole 2024 23.30 Leśniczówka (s.).

WTOREK 7 LISTOPADA

6.00 Polonia 24 6.30 Anna Dymna - spotkajmy się. Joanna Gradzik i Miłosz Furtak 7.00 Kaliber (mag.) 7.30 Pytanie na śniadanie 10.40 Panorama kraj 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Kamperem po południu 11.30 Barwy szczyścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Daleko od szosy. Oczekiwanie 13.35 Paleta dziejów. Patrol Powstańcy 14.05 Polskie Parki Narodowe. Karkonoski Park Narodowy 14.40 Paryż. Śladami Chopina 15.00 Wiadomości 15.15 Zaczarowany świat... Folklor. Józef Chelmoński 15.35 Szkoła z Kleksem Bystrzakiem. Litera O, cyfra 0 16.00 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 16.30 Barwy szczyścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Studio Wschód 17.55 Nad Niemnem 18.10 Studio Lwów 18.30 Informacje kulturalne 18.45 Czym żyje świat 19.05 Gra słów. Krzyżówka 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.20 Ojciec Mateusz 20 (s.) 22.05 Polonia 24 22.35 Błogosławiony ksiądz Michał Sopoćko - sługa Miłosierdzia 23.35 Leśniczówka (s.).

ŚRODA 8 LISTOPADA

6.00 Polonia 24 6.30 Polskie Parki Narodowe. Słowniki Park Narodowy 7.00 Kuchnia dwudziestolecia. Kuchnia trzech zaborów 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama kraj 10.40 Pytanie na śniadanie 11.10 Studio Lwów 11.30 Barwy szczyścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Ojciec Mateusz 20 (s.) 13.55 Błogosławiony ksiądz Michał Sopoćko 15.00 Wiadomości 15.20 Animowanki. Agi Bagi 15.40 Go-tu-jemy. Ślimaki z ciasta francuskiego z serem i szynką 16.00 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 16.30 Barwy szczyścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pani Alicja od Rossy 17.55 Kierunek Zachód 18.10 Magazyn z Wysp 18.30 Informacje kulturalne 18.45 Czym żyje świat 19.05 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.20 Blondynka 7 (s.) 22.05 Polonia 24 22.35 Reset (s.).

CZWARTEK 9 LISTOPADA

6.00 Polonia 24 6.30 Słownik polsko@polski 7.00 Prywatne życie zwierząt 9 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama kraj 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Nad Niemnem 11.30 Barwy szczyścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Blondynka 7 (s.) 14.05 Giganci historii. Państwo Franków 15.00 Wiadomości 15.20 Bajki naszych rodziców. Miś Uszatek (s.) 15.40 Bajki naszych rodziców. Podróże do bajek 16.00 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 16.30 Barwy szczyścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Stacja innowacja 17.45 Polacy światu 17.55 W obiektywie Polonii. Wschód 18.10 Wilnoteka 18.30 Informacje kulturalne 18.45 Czym żyje świat 19.05 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.20 Komisja morderstw (s.) 22.05 Polonia 24 22.35 Sady, przesydy. Rozbory u Kuby.

6. edycja Biegu Niepodległości

Zbliża się ważna dla naszej historii data - 11 listopada, Narodowe Święto Niepodległości. Jeżeli uświadomimy sobie okoliczności dziejowe tego dnia w 1918 roku, to bez przesady możemy powiedzieć, że to, co wcześniej wydawało się niemożliwe - niepodległość Polski - stało się rzeczywistością po 123 latach zaborów.

11 listopada to data symboliczna. Wtedy - jak wspominał lata później Piłsudski - Polska powstała od istnienia. Uczcijmy to święto w sposób wolny od ideologicznych sporów, w atmosferze patriotycznej więzi i braterstwa. Taką możliwość daje sport. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Polski Komitet Olimpijski po raz szósty inicjują Polonijne Biegi Niepodległości.

A bieg to jest szczególnie. Zapoczątkowany w 100. rocznicę wydarzeń 1918 roku wolny jest od jakiegokolwiek rywalizacji. Gromadzi Polaków we wszystkich zakątkach globu, którym bliskie są ideały wolności, a ojczyzna - często geograficznie odległa - pozostaje umiłowaną skarbnicą kultury, historii i wartości konstytuujących nas jako Polaków właśnie. Często dyskutujemy nad formami wyrażania swojego patriotyzmu - teraz jest ku temu okazja. Nasze pragnienia są niezmiennie - chcemy, aby ta impreza łączyła Polonię i Polaków w świecie. Chcemy też przy tej okazji pokazać, że potrafimy się cieszyć i radośnie świętować rocznice naszych wielkich historycznych sukcesów i dzielić się tą radością z mieszkańcami krajów zamieszkałych przez



Polonię poprzez ich włączenie jako uczestników biegów.

Z doświadczenia minionych edycji Biegów wiemy, że nic tak nie zaciekawia, jak grupa biegaczy z biało-czerwonymi flagami. To reguła, która sprawdziła się na wszystkich kontynentach. Jej konsekwencją były oczywiście pytania o powód tego przedsięwzięcia. Odpowiedzi stanowiły niepowtarzalną lekcję historii Polski, co samo w sobie stanowi unikalny efekt promocyjny dla naszej ojczyzny. Piszemy o tym bowiem w Polonijnym Biegu Niepodległości, oprócz wspólnego świętowania chodzą również o rozświetlenie w świecie naszego kraju. 11 listopada jest okazją do przypomnienia również ich dokonań. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

W poprzednich pięciu latach do Biegu włączyli się aktywnie Polacy mieszkający w Republice Czeskiej. Bieg Niepodległości w różnych zakątkach Zaolzia organizowany jest przez PTTS „Beskid Śląski”.

stori i kultury Europy, obu Ameryk, Australii i Oceanii, Azji a nawet Afryki. Czynili to zawsze w duchu pokoju, w imię nauki, rozwoju sztuki a często solidarności i uciśnionymi, bo sami najlepiej wiedzieli, jak to jest być pozbawionym wolnej ojczyzny. 11 listopada jest okazją do przypomnienia również ich dokonań. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

Solidarni z Andrzejem Poczobutem

W Białymstoku odbyła się kolejna akcja solidarności z Andrzejem Poczobutem. Dziennikarz i działacz Związku Polaków na Białorusi 8 lutego 2023 roku został skazany przez białoruski sąd na osiem lat kolonii karnej o zaostrożnym rygorze za „podżeganie do nie-nawiści” i „rehabilitację nazizmu”, a także - wyznawanie do wprowadzenia sankcji”.

Niestety sytuacja z Andrzejem pozostaje bez zmian. Nadal znajduje się w kolonii karnej w Nowopołocku (miasto na północny Białorusi, w obwodzie witebskim - przyp. red.) w pomieszczeniu zamkniętego typu, nadal nie dostaje leków na serce, co nas wszystkich oczywiście bardzo niepokoi. Z tego też powodu zbieramy się tutaj, przypominamy, że nagłaśniamy. Andrzej siedzi za polską, za to że jest Polakiem, że jest patriotą, historia i polskość są najważniejszymi wartościami - podkreśliła Barbara Olech ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” dodając, że sytuacja na Białorusi. Nawołując dalej działaczem Związku Polaków na Białorusi. To wszystko pokazuje stosunek władz na Białorusi do całej mniejszości polskiej, ponieważ Andrzej jest jednym z liderów, naszym bohaterem, nie tylko wolnej



Takie hasła można było przeczytać na wiecu w Białymstoku. Fot. ARC

Nasze serca są z Andrzejem Poczobutem i jedyne, co możemy zrobić, to solidarnie spotykać się tutaj i przypominać wszystkim, że został bezprawnie skazany, że jego jedyną winą jest to, że jest uczciwym, prawnym Polakiem, dla którego patriotyzm, historia i polskość są najważniejszymi wartościami - podkreśliła Barbara Olech ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” dodając, że sytuacja na Białorusi. Nawołując dalej działaczem Związku Polaków na Białorusi. To wszystko pokazuje stosunek władz na Białorusi do całej mniejszości polskiej, ponieważ Andrzej jest jednym z liderów, naszym bohaterem, nie tylko wolnej

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYJCJE:** po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” - niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BYSTRZYCA - MK PZKO zaprasza na Rodzinne Spotkanie z Językiem Ojczystym 12 listopada o godz. 16.00 do Domu Polskiego. W programie wykład Renaty Putzlacher o Wisławie Szyborskiej, występ uczniów ze szkoły, dyktando na wesoło oraz kreatywne warsztaty dla najmłodszych. **CZ. CIESZYŃ** - Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków koła na prelekcję Danuty Palowskiej pt. „Henryk Jasiczek - wspomnienia”, która odbędzie się w piątek 10 listopada o godz. 17.00 w salce nr 4 Ośrodka Kultury „Strzelnica” w Cz. Cieszynej (głównie wejście).

Domu PZKO. W programie wystąpią dzieci z przedszkola i szkoły oraz grupa śpiewacza „Dobry Wieczór”. W ofercie kulinarnej nie zabraknie tradycyjnych placków ziemniaczanych (stryków). **PTM** - Zaprasza na kolejne spotkanie członków i sympatyków PTM Seniora przy ul. Sokolowskiej 1997 w Cz. Cieszynej. W programie zebranie członkowskie. **PTTS „BS”** - Zaprasza 4 listopada na wycieczkę na Łysą Górę z Krásnej do Domu Polskiego. W programie wykład Renaty Putzlacher o Wisławie Szyborskiej, występ uczniów ze szkoły, dyktando na wesoło oraz kreatywne warsztaty dla najmłodszych. **CZ. CIESZYŃ** - Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków koła na prelekcję Danuty Palowskiej pt. „Henryk Jasiczek - wspomnienia”, która odbędzie się w piątek 10 listopada o godz. 17.00 w salce nr 4 Ośrodka Kultury „Strzelnica” w Cz. Cieszynej (głównie wejście). **▲ PSP** zaprasza sympatyków chórów dziecięcych „Trallala „i „Trallalinki” na koncert Małe Jesienne Do Re Mi. Wydarzenie zaplanowano na wtorek 7 listopada o 17.00 w kinie Central. Gościnnie zaśpiewa chór dziecięcy „Štýřarvův dětský sbor” z Trzycna. **▲ Listopadowe spotkanie MUR-u** odbędzie się w czwartek 9. 11. o godz. 17.00 w salce Centrum Polskiego przy ul. Strzelniczej. Tym razem Wojciech Świąs opowie o cesarzowej Sisi w przypadającą w tym roku 125. rocznicę śmierci Elżbiety Bawarskiej. **GRÓDEK** - MK PZKO zaprasza na Polski czwartek, który odbędzie się 9. 11. o godz. 18.00 w Domu PZKO. W programie wystąpi polski zespół „Koszau” prezentujący mieszankę wielu gatunków, w której dominują blues i big beat, tworząc jedyny w swoim rodzaju klimat. W utworach kapeli „Koszau” znajdziecie również pełne energii groove i fascynujące elementy muzyki etno. **KARWINA-RAJ** - Chór mieszany „Dźwięk” zaprasza na jubileusz 95-lecia w piątek 10 listopada od godz. 17.00 do Miejskiego Domu Kultury w Karwinie Nowym-Mieście. Dyryguje Barbara Górnica. W sali obrzędów oprócz chóru wystąpią ponadto: Ondřej Mucha, Jan Tomanek i Anna Muchowa. Koncert poprowadzi Bogdana Najder. Podczas wydarzenia zostaną także zaprezentowane ilustracje do wierszy Wisławy Szyborskiej. Ich autorami są uczniowie Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynej. **MACIERZ SZKOLNA w RC** - Zarząd Główny zaprasza na walne zebranie, które odbędzie się 8 listopada o godz. 16.30 w salce Centrum Polskiego w ZG PZKO przy ul. Strzelniczej 28 w Cz. Cieszynej. **OLBRACHCICE** - Zarząd MK PZKO zaprasza członków oraz sympatyków na imprezę towarzyską, która odbędzie się 11. 11. o godz. 16.00 w

„Hájenska” nad Zaporą Cierlicką. Trasa liczy niecałe pięć kilometrów. Prowadzi Wierka Piekarska, tel. 737 818 785. **▲ region Karwina** - Zaprasza członków i sympatyków z Karwiny, Hawierzowa i całej okolicy na Bieg Niepodległości, który odbędzie się 11 listopada, o godz. 10.00 przy moście w Dawkowie, skąd spacerem udamy się przez park na rynek w Karwinie-Frysztacie. **RODZINA KATYŃSKA** - Zarząd zaprasza w piątek 10 listopada o godz. 10.00 na obchody Święta Niepodległości pod tablicami katyńskimi na Konteszyne w Cz. Cieszynej. Z góry dziękujemy wszystkim, którzy tego dnia zechcą być z nami. Następnie zapraszamy członków Rodziny oraz naszych gości honorowych do kontynuowania wydarzenia w „Strzelnicy” w Cz. Cieszynej. **WĘDRYNIA** - Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się w wtorek 7. 11. o godz. 15.00 w „Czytelni”.

OFERTY

POSZUKUJĘ PRACY w szkole lub przedszkolu na stanowisku asystenta pedagoga lub niżej. Kontakt: 736 520 453. GŁ-573

ŻYCZENIA



Kochani Rodzice **HALINA i OTOKAR WIGŁASZOWIE** W dniu Waszego Święta dziękujemy za wszystko, co dla nas robicie. Najserdeczniejsze gratulacje oraz życzenia spokoju, pomyślności i zdrowia na dalsze lata wspólnego życia składają Basia i Krystian z rodzinami, wnuki Mateusz, Wika i Jenik. GŁ-576

Kancelaria adwokacka SIWY & CO. z Czeskiego Cieszyina poszukuje pracownika na stanowisko PRACOWNIK BIUROWY - BACK OFFICE

- Zakres obowiązków:
- ☑ bieżąca obsługa administracyjna biura
 - ☑ wspieranie zespołu prawników
 - ☑ sporządzanie, edytowanie i formatowanie dokumentów
 - ☑ koordynacja działań syndyka w ramach postępowań upadłościowych
 - ☑ kontakt z klientami, innymi kancelariami, urzędami, sądami, uczestnikami postępowań

- Wymagania:
- ☑ dobra znajomość MS Office, w szczególności Word
 - ☑ samodzielność i dobra organizacja pracy
 - ☑ zaangażowanie i chęć rozwoju
 - ☑ znajomość języka polskiego oraz doświadczenie w pracy biurowej mile widziane

- Oferujemy:
- ☑ pełny lub częściowy etat
 - ☑ pracę w stabilnej kancelarii
 - ☑ stałe godziny pracy
 - ☑ perspektywę długotrwałej współpracy
- Osoby zainteresowane uprzejmie prosimy o przesłanie CV oraz listu motywacyjnego na adres: info@siwy.cz. Kancelaria zastrzeżenie sobie możliwość kontaktu tylko z wybranymi kandydatami. GŁ-572

A JE SUCHO!
osuszanie mokrych ścian
www.ajesucho.cz tel: +420 608 772 213 GŁ-080

ŻYCZENIA



Kochanej **BASII KOHÓTOWEJ** z okazji jubileuszu 70-tych urodziny **WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO!** Baśka, kiedyś Urbańcowa z Karwiny, wyszła za mąż do Trzycna. Dziś mieszka u Elżbietank w Jabłonkowie. Najlepsza akuszerka pod słońcem, współczująca pielęgnarka, siostrzyczka z gabinetu dentystycznego i wspaniała chrześcijanka! Do wszystkich winszowników, niniejszym dołączają się jej kuzynki z Lyżbice. GŁ-567

WSPOMNIENIA



W dniu 4 listopada 2023 przypominamy sobie 3. rocznicę śmierci naszego Kochanego **śp. inż. LECHA GOJNICZKA** z Trzycna Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. GŁ-559



Kto kochał - nie zapomni, kto znał - niechaj wspomni. Dnia 3 listopada 2023 mija 10. rocznica śmierci **śp. ANTONIEGO NOŻKI** z Czeskiego Cieszyina, dawniej z Łąk O cichą modlitwę i chwilę wspomnień proszą synowie z rodzinami. GŁ-553



Ucichło serce, praca ustata, związki najmilsze śmierć rozwarata... Dnia 5 listopada minie 40. rocznica śmierci naszego Drogiego **śp. inż. JANA SŁOWIKA** z Karwiny-Nowego Miasta O chwilę wspomnień proszą żona i córki z rodzinami. GŁ-556

NEKROLOGI

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, przyjaciołom, sąsiadom i znajomym, którzy w tak bolesnej dla nas chwili dzielili z nami smutek, żal i wzięli udział w ostatnim pożegnaniu **śp. MARIPIECZKOWEJ** Szczególne podziękowanie pragniemy złożyć ks. Dawidowi, za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Dziękujemy również całemu personelowi domu seniora „Nový Domov” w Karwinie za okazaną empatię i opiekę medyczną. Podziękowania ślemy kolektywowi przedszkola i szkoły podstawowej w Karwinie-Frysztacie, koleżankom z chóru „Kalina”, zarządkowi MK PZKO, znajomym, wychowankom za wyraz współczucia, modlitwę, wieńce i kwiaty. Synowie z rodzinami. GŁ-574

Najszersze wyrazy współczucia i słowa otuchy synom Aleksandrowi i Bogdanowi oraz całej rodzinie z powodu śmierci Matki

śp. MARIPIECZKOWEJ naszej długoletniej członkini koła PZKO, pani prezes chóru „Kalina” składa Zarząd Koła PZKO w Karwinie-Frysztacie. RK-081

www.glos.live

PROGRAM TV

PIĄTEK 3 LISTOPADA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Wiadomości **8.10** Kwadrans polityczny **8.25** Informacje kulturalne **8.40** Ranczo 5 (s.) **9.40** Komisarz Alex 8 (s.) **10.35** Ojciec Mateusz 18 (s.) **11.25** Kuchnia Jagiellonów. Długie rzędy Zygmunta Starego: kosmopolityczna kuchnia **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy

12.55 Natura w Jedynce. W jaskini nietoperzy



Nietoperze to jedne z najbardziej fascynujących, ale najmniej odkrytych zwierząt na świecie. Poznamy ich sekretny świat jak nigdy dotąd. Zobaczymy wnętrza jednej z największych kryjówek nietoperza podkocwa w Wielkiej Brytanii, z niezwykłymi podpatrzonymi szczegółami, a to wszystko dzięki najnowocześniejszym kamerom termowizyjnym.

14.00 Złoty chłopak (s.) **15.00** Wiadomości, pogoda **15.20** Alarm! (mag.) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Wiadomości, pogoda, sport **20.15** Alarm! (mag.) **20.35** Archiwista 2 (s.) **21.35** Nie lubię poniedziałku (film polski) **23.30** Dewajtis (s.)

TVP 2

6.25 Anna Dymna - spotkajmy się. Joanna Gradzik i Miłosz Furtak **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **10.35** Panorama **10.45** Pytanie na śniadanie **11.15** Nie taka prosta historia. Top Gun **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Krok od nieba 3 (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.00** Panorama **18.20** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Rytmy Dwójki. Część 1 **22.35** Kino relaks. Monte Carlo.

TVN

5.50 Ukryta prawda (s.) **6.50** Kuchenne rewolucje (pr. rozr.) **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Ukryta prawda (s.) **13.35** Szpital (s.) **15.40** Doradca smaku

PRIMA

6.00 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **6.15** M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **7.55** Zoo (s.) **9.20** Policja Hamburg (s.) **11.20** Gliniarz i prokurator (s.) **12.20** Komisarz Rex (s.) **14.35** Tak jest, szefie **15.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Jan Ziżka (film) **23.00** Prowokacja (film) **0.50** Tak jest, szefie!

15.45 Kuchenne rewolucje. Piekary Śląskie



Liczące sobie pięćdziesiąt tysięcy mieszkańców Piekary Śląskie są położone na północ od Katowic, w bezpośrednim sąsiedztwie Bytomia i Chorzowa. To tu kilka lat temu, na jednym z osiedli mieszkaniowych, Tomek postanowił otworzyć swój lokal.

16.50 Zapisane w gwiazdach **17.55** Ukryta prawda (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.00** Batman **23.45** Halloween (horror USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Twoja Twarz Brzmi Znamo (pr. rozr.) **22.20** Doda. Dream Show - Aquaria Tour **23.15** Wojna o planety malp.

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** O krok od nieba (s.) **10.00** Zielnik **10.30** Opowiadaj (s.) **11.25** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Na tropie **14.25** Reporterzy TVC **15.10** O krok od nieba (s.) **16.10** Lopatologicznie **17.00** Jak powstaje dobra szkoła **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.20** Osada (s.) **21.15** Wszystkie-party **22.10** Hercule Poirot (s.) **23.50** Kryminolog (s.) **0.50** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Planeta skarbów **9.20** Historie cywilizacji **9.55** Wspaniałe duriskie pustkowia **10.50** Królestwo natury **11.20** Delta Odry **12.10** Z Davidem Attenborough dookoła świata **13.10** Alois Brunner, kat z Drancy **14.05** Kronika starożytnego Egiptu **15.00** Pociągi w czasie wojny **15.45** Cuda techniki **16.35** Kiwiland **17.05** Sąsiedzi **17.30** Monaco **18.25** Perymetr **18.55** Niesamowita Tajlandia **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Pula śmierci (film) **21.35** W kręgu zła (film) **23.55** Lotnicze katastrofy **0.40** Brytyjska twierdza przeciw Hitlerowi.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.35** Ulica (s.) **9.35** Złoty labędy (s.) **10.50** Pościg **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** Dr House (s.) **15.35** Zamiętny się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.35** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Dwie narzeczone i jeden ślub (film) **22.10** Jason Bourne (film) **0.35** Dr House (s.).

PRIMA

6.00 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **6.15** M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **7.55** Zoo (s.) **9.20** Policja Hamburg (s.) **11.20** Gliniarz i prokurator (s.) **12.20** Komisarz Rex (s.) **14.35** Tak jest, szefie **15.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Jan Ziżka (film) **23.00** Prowokacja (film) **0.50** Tak jest, szefie!

SOBOTA 4 LISTOPADA

TVP 1

6.20 Janka (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.20** wojsko-polskie.pl **8.45** Pełnosprawni **9.10** Fascynujące miejsca. Fascynujący sad - jesień, zima **9.35** Komisarz Alex 8 (s.) **10.30** Ojciec Mateusz 18 (s.) **11.30**

Wiesz czy nie wiesz? **12.25** Gwiazdy w południe. Teksas za rzeką (western USA) **14.10** Z pamięci. Danuta Szafarska **14.25** Okrasa la **14.55** Kuchnia polska **14.55** Chłopi. Wesele (s.) **15.55** Rolnik szuka żony **10.17.00** Teleexpress **17.35** Ojciec Mateusz 30 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, pogoda, sport **20.15** Alarm! (mag.) **20.35** Komisarz Alex 20 (s.) **21.35** Hit na sobotę. Dżentelmeni (film krym.) **23.35** Przetrawianie (dramat USA).

TVP 2

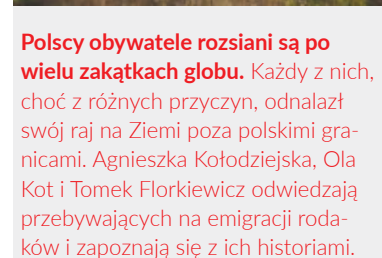
6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **12.00** Zrzuńnawani, odbudowani **12.40** Rytmy Dwójki **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **16.20** Miłość na deser (komedia USA) **17.45** Słowo na niedzielę. O buncie, krytyce i jakości kazań **18.00** Panorama **18.20** Va banque (teleturniej) **18.50** Akacja 38 (s.) **19.35** Informacje kulturalne **20.00** The Voice of Poland 14. Live **23.00** Wielki podrwy (film USA).

NOVA

6.00 New Looney Tunes **6.50** Kuchenne rewolucje. Sosnowiec, Magiliana **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Na Wspólnej (s.) **12.35** Kobieta na krańcu świata (s.) **13.10** Shrek ma wielkie oczy (film USA) **13.40** MasterChef **15.20** Ślub od pierwszego wejrzenia **16.25** Kuchenne rewolucje (pr. rozr.) **17.30** Lego Masters 4 (pr. rozr.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Uwaga! (mag.) **20.00** Top Model **21.35** Bajecznie bogaci Azjaci (komedia USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Stuart Matulki 2 **10.10** Ewa gotuje (mag.) **10.40** Nasz nowy dom **11.40** Bogaty dom - biedny dom **12.40** Para do gara. Ona mówi, on gotuje



13.40 Polacy za granicą. Sycylia

Polscy obywatele rozsiadają się po wielu zakątkach globu. Każdy z nich, choć z różnych przyczyn, odnalazł swój raj na Ziemi poza polskimi granicami. Agnieszka Kołodziejka, Ola Kot i Tomek Florkiewicz odwiedzają przebywających na emigracji rodaków i zapoznają się z ich historiami.

14.40 Rolnicy (s.) **15.45** Więzienie (s.) **17.45** Chłopaki do wzięcia (s.) **18.50** Wydarzenia **20.00** Minionki rozbijają (film USA) **22.10** Robin Hood (dramat koprt.).

TVC 1

6.00 Podróż po ekwadorskiej Manabie **6.25** Pieczenie na niedzielę **7.05** Lopatologicznie **7.55** Na wschód od Słońca, na zachód od Księżycy (bajka) **8.15** Bajka o wodnikach (bajka) **9.00** Uśmiechy Yvety Simonowej **9.40** Wędrowniki po Czechach przyszłości **10.10** Doktor Martin (s.) **11.00** Wszystkie-party **12.00** Z metropolii. Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** O labędzu (bajka) **14.05** Dziadku, czaruj!

(bajka) **14.55** Süva z nudli (bajka) **15.50** Zabójczy tydzień (film) **17.05** Naszyjnik (s.) **17.55** Miłośnicy wina **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** StarDance... Taniec z gwiazdami **22.20** Atleta 2023 (wreczanie nagród) **23.30** Lista przebojów Grantchester (s.).

TVC 2

6.00 Hitler i jego krag zła **6.50** Niesamowite zdolności nietoperzy **7.45** Klejnoty światowego dziedzictwa UNESCO **8.40** Na rowerze **8.50** Czeska pogoda **9.20** Wędrownicy z parą **9.50** Manu i Matěj w górach **10.20** Lotnicze katastrofy **11.05** Auto Moto Świat **11.20** Auto Moto Test **11.35** Planeta Kalifornia **12.30** Babel **12.55** Piękne kraje z lotu ptaka **13.50** Świadek oskarżenia (film) **15.45** Organizacja Sokol dla Ukrainy **16.15** Simsalabim **16.40** W imię korony **17.35** Cudowna planeta **18.25** Doskonała planeta **19.20** Sąsiedzi **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Ojciec chrestny (film) **22.55** Corleone (film) **0.45** Besa (s.).

NOVA

5.50 Zig i Sharko (s. anim.) **6.00** Bononie Bears (s. anim.) **7.05** Looney Tunes (s. anim.) **7.55** Weekendowe Śniadanie **10.25** Tata w tarapatkach **11.25** Comeback (s.) **12.45** Kopuszek: roztańczona historia (film) **14.35** Pożyczony narzeczony (film) **16.55** Mumia (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Tata w tarapatkach (s.) **22.40** Legion samobójców (film) **1.05** Mumia (film).

PRIMA

6.05 M.A.S.H. (s.) **7.35** Podróż z tatą **8.25** Autosalon.tv **9.25** Inognito

10.30 Czechy i Słowacja mają talent



Wejź do magicznego świata niesamowitych talentów z duetem prezenterów Jasią Alagić Vrbovská i Davidem Gránským. Daj się ponieść największemu widowisku pełnemu magii i niesamowitej rozrywki z udziałem naszego fantastycznego jury pod przewodnictwem Jara Slávika, Marty Jandovej, Jakuba Prachara i Diany Mórovej

12.15 Morderstwa w Midsomer (s.) **14.20** Strach (film) **16.30** Być dziadkiem wbrew woli (film) **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Wilcze prawo (s.) **21.35** Gliniarz (s.) **22.55** Ucieczka z Alcatraz (film) **1.15** Czas patriotów (s.).

NIEDZIELA 5 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Słownik polsko@polski **6.25** Wojsko-polskie.pl **6.55** Słowo na niedzielę. O buncie, krytyce i jakości kazań **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Zakochaj się w Polsce. Zamek Pieskowa Skała **9.05** Okrasa lamie przepisy. Kuchnia polska. Jesienna dynia **9.45** Artur i zemsta Maltazara (film franc.) **11.30** Welon, fura i brawura

11.55 Między ziemią a niebem **12.00** Aniol Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Każde życie jest cudem. Daniel - wspaniały mąż i ojciec, który nie widzi od urodzenia **13.10** BBC w Jedynce. Zaloty wśród zwierząt **14.05** Z pamięci. Danuta Szafarska **14.10** Komisarz Alex 20 (s.) **15.05** Nie lubię poniedziałku (komedia polska) **17.00** Teleexpress **17.35** Wiesz czy nie wiesz? (teleturniej)

18.40 Jaka to melodia? (teleturniej)



Teleturniej emitowany od 1997 roku, sprawdzający wiedzę o muzyce rozrywkowej. W rywalizacji bierze udział trzech uczestników. Do finału przechodzi zawodnik, który wygrał 3. rundę.

19.30 Wiadomości, pogoda, sport **20.20** Kamerdyner (s.) **21.15** Rolnik szuka żony **10.22.15** Strefa starca **23.00** Zakochana Jedynka. Mój tydzień z Marilyn.

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.00** The Voice of Poland 14. Live **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **16.15** Tak to leciało! (teleturniej) **17.15** Na sygnale (s.) **18.00** Panorama **18.20** Va banque (teleturniej) **18.50** Na sygnale (s.) **20.00** Postaw na milion (teleturniej) **21.00** Przynęta (thriller, Wielka Brytania/USA). **23.00** Kino bez granic. Jestem najlepsza (film Wielka Brytania/USA).

TVN

6.00 Tom i Jerry Show 4 **6.50** Kuchenne rewolucje (pr., rozr.) **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Co za tydzień (mag.) **12.10** Top Model **13.50** Lego Masters 4 (pr. rozr.) **15.25** Madagaskar 3 **17.30** Bitwa o gości **19.00** Fakty **19.45** Uwaga! (mag.) **20.00** MasterChef **21.35** San Andreas (dramat USA) **23.50** Od nowa (s.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.30** Hotel Transylwania 2 **10.15** Evan Wszelchogący (komedia USA) **12.30** Para do gara. Ona mówi, on gotuje (pr. rozr.) **13.30** Minionki rozbijają (film USA) **15.35** Twoja Twarz Brzmi Znamo **17.40** Nasz nowy dom **18.50** Wydarzenia **19.30** Państwo w państwie **20.00** Facciai w czerni 3 (komedia USA) **22.15** Teściowie (s.) **23.20** Udać się gliniarzy (film USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Zabójczy tydzień (film) **7.40** O głupim Macieju **8.00** Pieczenie na niedzielę **8.40** Lopatologicznie **9.35** Kalendarium **9.50** Kamera na szlaku **10.50** Obiektyw **10.50** Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Kto obudzi Pindrusa? (bajka) **14.10** A co z chlekiem, królu? (bajka) **14.55** Czarcaki z bagien (bajka) **15.35** Mieszkancko (film) **16.50** Piętna

PROGRAM TV

CO W KINACH



„Sound of Freedom. Dźwięk wolności” to prawdziwa historia Tima Ballarda (w tej roli znany z „Pasji” Jim Caviezel), byłego agenta rządowego USA, który rezygnuje z pracy, aby poświęcić życie ratowaniu dzieci przed losem gorszym niż śmierć. Mimo tematyki twórcy nie szokują drastycznymi scenami, a ładunek emocjonalny przekazu budują w sposób subtelny, choć jednoznaczny. Być może to zadecydowało o tak znakomitych ocenach filmu wśród widzów i tak ogromnym ich zaangażowaniu w oddolną promocję dzieła. Obok Caviezela, w roli Katherine Ballard, na ekranie widziemy zdobywczynię Oscara Mire Sorvino („Ję wysoce Afrodyta”), a także Billa Campa („Gambit Królowej”, „Joker”, „Lincoln”) wcielającego się w postać „Vampiro” – głównego pomocnika Ballarda.

CZ. CIESZYN – Central: Biedronka i Czarny kot. Film (3, godz. 16.30); Pfiśla w nocy (3, godz. 19.00); 4, godz. 17.30); Sposób na ducha (4, godz. 15.30); Uświt (4, godz. 20.00); Tonda, Słávka a kouzelné světlo (5, godz. 15.30); Ostatni Mohikanin (5, godz. 17.30); Pięć koszmarnych nocy (5, godz. 19.30).

HAWIERZÓW – Centrum: Biedronka i Czarny kot. Film (3, godz. 17.00); Pfiśla w nocy (3, godz. 18.00); 4, 5, godz. 19.30); Pięć koszmarnych nocy (3, godz. 19.30); Tonda, Słávka a kouzelné světlo (4, 5, godz. 17.00); 17.20 Lotnicze katastrofy **18.05** Czeska pogoda **18.30** Manu i Matěj w górach **19.00** Europa dziś **19.25** Czechosłowacki tygodnik filmowy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym

KARWINA – Centrum: Tonda, Słávka a kouzelné světlo (3, godz. 17.30); 4, 5, godz. 15.00); Pięć koszmarnych nocy (3, godz. 19.30); 5, godz. 20.00); Biedronka i Czarny kot. Film (4, 5, godz. 17.00); Bratři (4, godz. 19.30); 5, godz. 17.15); Barbie (6, godz. 17.30); Saw X (6, godz. 20.00).

TRZYNIEC – Kosmos: Bod obnowy (3, godz. 17.30); Pięć koszmarnych

nocy (3, godz. 20.00); Biedronka i Czarny kot. Film (4, godz. 15.00); Uświt (4, godz. 17.30); Czas krwawego księżycy (4, godz. 20.00); Nikdy nefejki nigdy (5, godz. 17.00); Bratři (5, godz. 19.30); 6, godz. 17.30); Pfiśla w nocy (6, godz. 20.30).

CIESZYN – Piast: Klub cudownych kobiet (3-6, godz. 17.45); Sposób na ducha (4, 5, godz. 14.00); Kajtek Czardziej (3-6, godz. 15.45); **Sound of Freedom. Dźwięk wolności** (3-6, godz. 19.45).

CO W TEATRZE



SCENA BAJKA – KARWINA: Było nás pět (6, godz. 9.00).



Reżyseria: Jiří Jelínek
Premiera: 24 lutego 2023

Można wybrać się na wycieczkę w górę, nad staw, do ruin zamku, a nawet do cyrku. My, przyjaciele, pragniemy zaprosić Państwa w podróż do czasów naszej młodości. Będziemy podróżować za pomocą humoru, lalek i muzyki. Aha, i być może nawet siebie tam spotkasz.

Dla dzieci od 5. roku życia

domości **8.40** Ranczo 5 (s.) **9.40** Komisarz Alex 8 (s.) **10.35** Ojciec Mateusz 18 (s.)

11.25 Korona królów. Jagiellonowie (s.)

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ



WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

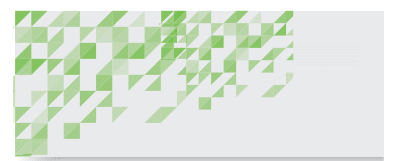
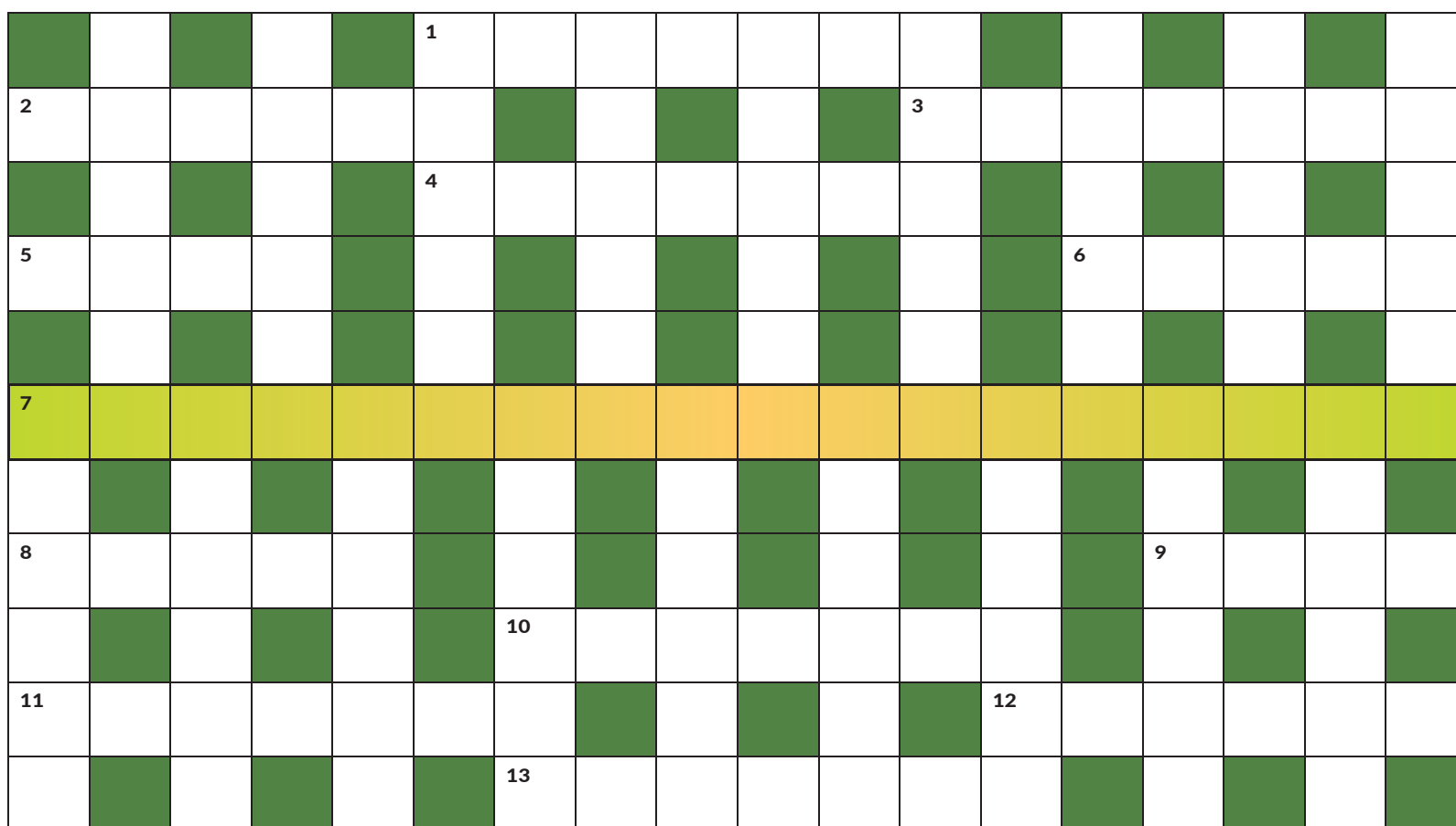


...tak jest

• Dziś proponujemy naszym czytelnikom wycieczkę do Jabłonkowa. Archiwalna fotografia przedstawia budynek szkoły im. Edwarda Beneša. Z lewej widoczny klasztor sióstr elżbietanek. Zdjęcie pochodzi z Narodowego Archiwum Cyfrowego i zostało wykonane z 2. połowie lat 30. ubiegłego wieku.

Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysyłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA



Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy wysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin upływa w środę 15 listopada 2023. Nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 20 października otrzymuje **Stanisław Wolny z Gródka**. Autorem dzisiejszego zadania jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 20 października:
CO NIE SIŁA,
TO ROZUMEM

Rozwiązaniem jest myśl, której autorem jest Stanisław Jerzy Lec, pseudonim literacki Stach, właściwie baron Stanisław Jerzy de Tusch-Letz (ur. 6 marca 1909 we Lwowie, zm. 7 maja 1966 w Warszawie) – polski poeta, satyryk, aforysta i tłumacz literatury niemieckiej...

POZIOMO:

- członek sekty głoszącej niewinność rajska
- Arka Noego na nim osiadła
- kontraent, ten, kto coś nabywa przez kupno
- dęty instrument muzyczny o owalnym kształcie, rodzaj fletu naczyniowego
- niedaleko, nieopodal, opodal
- Andrzej, bohater „Syzyfowych prac” S. Żeromskiego lub Radosław w przedszkolu

7. ROZWIĄZANIE DODATKOWE

- domowy, zwrotny lub internetowy
- w parze z tatą
- Gottlieb..., niemiecki konstruktor i przemysłowiec
- drobne, ozdobne przedmioty, noszone dawniej dla ochrony przed czarami, nieszczęściami
- telefon komórkowy firmy Apple
- potrawa z drobno pokrojonych warzyw.

PIONOWO:

ABIRAM, ADAGIO, ANATOM, ATOMIC, BROKUŁ, ELYRIA, EPILIT, GARBUS, GWIDUŚ, HOŁDYS, IRYSKI, LAMENT, NABIAŁ, SAIKEI, STALAG, TRĄBIA, ULSTER, YAMAHA.

Wyrazy trudne lub mniej znane:

ADAMITA, DAIMLER

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”



MINISTERSTWO
KULTURY



Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów



Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Ostrawie



Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego



STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów”.

Głos
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZEŠKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Pateřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.



„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS